

Brassói Lapok

XXXVIII. évfolyam
136. szám

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Szombat
1932. évi június 18

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre havonként 60 lej, postai szétküldéssel; Brassóban és mindazon helységeken, ahol a kihordás nem posta útján történik, a kihordónak a kézbesítési díj külön megfizetendő. Ez a kézbesítési díj havonként 8 lej. — Külföldre negyedévre 500 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — Az előfizetési díj átutalható postautalványon vagy fizethető nyugta ellenében a lap utol ó oldalán felsorolt pénzbeszedő-megbizottaink kezeihez. Magyarországon postatakarékpénztári számlánk száma 12,174. **HIRDETÉSEK** díja 6 lej, szövegoldalon elhelyezve 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendő!

Ha Lausanne sem...

Évek óta, átlag minden két hónapban akad egy-egy konferencia, hol Genfben, hol másutt, amelyeken a gyorstempóban növekvő világválsággal foglalkoztak. Ma már azok sem tagadják, akik ezeket a konferenciákat végigcsinálták, hogy komoly eredményt soha sehol sem produkáltak. A nagy kátyu egyre jobban terjedt és mélyült, a nagy posvány egyre nagyobb arányokban nyelte a vagyonekat és életüket. Pusztulás és halál az egész vonalon.

Ma újra összeültek a világ urai és ezúttal Lausanneban folyik a tanácskozás. A megnyitással egyidejűleg hangzott el Korányi pénzügyminiszter baljós kijelentése:

— Ha Lausanne sem segít, akkor egyáltalán keressük a megoldást.

Nem az első hang illetékes helyről, amely felelősség mellett hangoztatja, hogy a nagy hurok fojtogatását már egy ország népe sem bírhatja tovább, hogy a lagymatag konferenciázás helyett most már cselekedetek és döntő megoldások kellenek.

Lausanne az utolsó állomás, amelyet még bevárnak a vergődő országok, de nincs tovább. Új Lausanne, új Genf, vagy új Páris már senkitem érdekelne és jön az „egyoldalulag”, jön az önszertelen módja, amelyről e pillanatban sejtetni sem lehet, hogy hova fog vezetni.

A kölcsön-injekciók kora lejárt és a népszövegségi hinta-palinta mai formájában végeredményesen kiélte magát.

Mindenki magán fog segíteni, ha Lausanne sem segít.

A megpofozott kereskedő

Ezúttal nem azokról a pofonokról van szó, amit mostanában, hol az Élettől, hol a kormánytól, hol a világválságtól kapni szoktak.

A kereskedő ma a legszerencsétlenebb pártia lett, kiszolgáltatva és kidobva mindenkinek. Az áruja, ha még van neki, ott van kitéve, minden közteher ezekre a tragikus csomagokra nehezedik. Ők vannak legjobban kiexponálva az adóhivatal számára, a városi taksákkal őket nyomorítják, gyilkolja őket a boltbér, az ő megmentésükért senki sem bezzél.

A helyzet az, hogy örülni kellene, hogy még állnak és élnek, hogy még árut hozalnak, hogy van még, aki vámoltni akar.

A nagyváradi kereskedő, akiről beszélünk, bement az adóhivatalba, az áruját akarta megvámoltni. Szegény pária, a letaposott polgári önértékével, a megfélemlített öntudattal vár, hogy a vámtiszt ut lepillant rá a hivatalnok góg olimpuszi magaslatáról.

És amikor életjelt adott magáról, akkor megpofozták.

Úgy érezzük, hogy ez nem is egy kereskedő, nem is a kereskedő, hanem mindnyájunk sérelme.

Egyszer már kollektíve meg kell mozdulni a polgári, az emberi önérték folytonos és intézményes meggyalázása ellen.

A megpofozott és megrugdosott nagyváradi kereskedő fájdalomért többet kell végre követelni, mint sajnálkozó nyilatkozatot.

Embereket követelünk a hivatalokba. Embereket, akik a csomagjainkat és ne a becslésünket, az emberségünket vámolják meg folyton.

Nekünk jogunk van a közhivatali kiszolgáláshoz, ezért tartjuk őket, mi tartjuk őket. Nem kegyet könyörgünk tőlük, hanem gyors, becslétes elintéztést akarunk.

Fel kell egyszer már emelni az összevert fejeket!

Tizenhét állam képviselőinek jelenlétében:

Megkezdődött a lausannei konferencia

MacDonald: A világ és az egész mai rendszer összeomlóban van

Lausanne, június 16.

Ma délelőtt fél 11 órakor a Beau Rivage-szálloda kupola-csarnokában 18 állam képviselőinek a részvételével kezdetét vette a jóvátételi problémával kapcsolatos nagy világgazdasági értekezlet.

Miután Motta svájci delegátus üdvözlölte a konferenciát, MacDonald angol miniszterelnök, akit elnökké választottak, felolvasta megnyitó-beszédét. Hangoztatja ebben, hogy az értekezlet a súlyos válság sötét árnyékában ül össze:

a munkanélküliek száma meghaladja a 25 milliót s a világ közvéleménye ilyen körülmények között aggodva figyel, megtalálják-e az államférfiak a kivezető utat?

A világ és az egész rendszer összeomlóban van, sürgősen el kell tehát tüntetni a mai világnyomor okait, amelyek a világ-

háboru visszahatásai.

Haladéktalanul meg kell oldani a nemzetközi adósságok kérdését, hogy a bizalom ismét helyreálljon.

Örömmel álapította meg ezután MacDonald, hogy az

Amerikai Egyesült Államok kormánya hajlandó közreműködni a konferencia munkájában, amely azonban a leszereleli tárgyalások sikere nélkül nem lehet eredményes.

Végül felszólította a delegációkat, kövessenek el mindent a megegyezés érdekében s ne féljenek, csak a saját gyengeségüktől.

A NAGYHATALMAK ELŐÉRTEKEZLETE.

A nyilvános megnyitó-ülést megelőzően, szerdán este, a hat nagyhatalom: Anglia, Franciaország, Németország,

Olaszország, Belgium és Japán képviselői előértekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy a konferencia három fő-tárgyát, nevezetesen a jóvátételi, dunai és a világgazdasági értekezlet problémáját részletkérdésekre tagolják s úgy tárgyalják. Az első napokban azonban a kérdéseknek csak általános politikai oldalát vitatják meg.

Ami a konferencia tartamát illeti, diplomáciai körökben úgy vélik, hogy 2-3 hétre fog terjedni. Beavatottak szerint a francia delegáció javasolni fogja, hogy a dunai államok megsegítésének az ügyét helyezték előtérbe, minthogy ez sürgős, viszont a jóvátételi problémát véglegesen ugys csak az év vége táján összeülő londoni világgazdasági konferencián oldhatják meg. Addig meghosszabbítják a Hoover-moratóriumot.

Egymilliárd kölcsönt ad a Nemzeti Bank a hátraleékos tisztviselői járandóságok kiegyenlítésére

Már csak a magyar és német párttal folytat a kormány paktumos megbeszéléseket

Bukarest, június 16.

A választásokra alakult Vajda-kormány az elhatározó jelentőségű pénzügyi tevékenység útjára lépett. Nem térhetett ki ez elől a nehéz feladat elől. A Jorga-kormány bukásának egyik fontos oka az volt, hogy nem tudta fizetni a nyugdíjasokat, az állami tisztviselőket, sőt a hadsereg tisztjeit sem. Az új kormány első feladatává maga a király jelölte ki a nyugdíjasok és tisztviselők kielégítését. Pénzt azonban a régi kormány nem hagyott az államkasszában, sőt az is kiderült, hogy még olyan összegeket is elköltöttek, amelyekhez a külföld hozzájárulása nélkül nem lett volna szabad hozzá nyulni. Vajda és az új kormány pénzügyminisztere, Mironescu, arra gondolt, hogy ezeket a stabilizációs szerződés szerinti letéteket használják fel a tisztviselői fizetések fedezésére, amennyiben sikerül ehhez megnyerniök a külföldi tőkésnek hozzájárulását. Csakhogy ezzel is elkéstek, mert kiderült, hogy a régi kormány nem várt és nem kért külföldi hozzájárulást. A kérdéses összegeknek jelentős részét szinte nyomtalanul nyelté el a Jorga-féle szerencsétlen kormányzat.

Ilyen körülmények között az új kormány nagyon nehéz és nagyon tanácstalan helyzetbe jutott. A pénzügyminisztériumban egy állandó bizottság fogott munkához, hogy valamilyen sürgős megoldást találjon. Tegye, fő hírek repültek

szét a tisztviselői létszám apasztásáról, a fizetések és nyugdíjak csökkentéséről. Ezeket a híreket a kormány hivatalosan cáfolta ugyan, a helyzet azonban mégis csak az, hogy ezeken az utakon is megkísérli behozni néhány milliót. A nyugdíjasok már tapasztalták ezt. A vasuti tisztviselők, főképpen a magyarok, most tapasztalják. Csapatostól dobják ki őket.

Mindez azonban kockázatos és veszede-

elmes kísérletezés, különösen most, a választások előtt. Sem a fizetéscsökkentésekkel, sem a létszámcsökkentéssel nem lehet olyan messzire a kormány, hogy a mutatózó hiányt pótolni tudja. Így aztán új és eredeti megoldást kellett találnia.

És ezt a megoldást, ha hinni lehet a legújabb bukaresti jelentéseknek, meg is találta.

Bizalmas értekezlet a Nemzeti Banknál

Szerdán este a Nemzeti Bank igazgatótanácsa bizalmas értekezletre ült össze. Az értekezleten Anghelescu bankkormányzó elnököt s ő terjesztette elő azokat a javaslatokat is, amiket a kormány tett a Nemzeti Bank igazgatóságának.

A bizalmas értekezlet három óra hosszat tartott. Befejezése után a Nemzeti Bank egyik igazgatója, Stoicescu nyomában felkereste Mironescu pénzügyminisztert és hosszasan tárgyalt vele. Minden valószínűség szerint az igazgatótanácstól hozott határozatokat ismertette vele.

Sem a Nemzeti Bankban tartott bizalmas értekezletről, sem Stoicescu sem Mironescu tárgyalásáról nem adtak ki hivatalos jelentést. Este azonban már a kormányhoz közel álló körök is nyíltan beszélgették, hogy a tárgyalások mögött a tisztviselői fizetések és a nyugdíj folyósítások rendezésénél az ügyet vajdile-

Benfentesebbek azt is tudni vélték, hogy a nagy kérdés megoldódott, az új kormány sikerült megszűlnie azt a csodaszert, amely — pillanatnyilag legalább — segít a legsúlyosabb bajon.

Az ezüst száz-lejeselek kibocsátása kapcsán...

A később kiszivárgott hírek alapján a következőképpen lehet összeállítani a bizalmas értekezleten létrejött megoldási formulát:

A stabilizációs kölcsön egyrészét a vasut reorganizációs munkálataira tartották fenn. Ezt a pénzt a Nemzeti Bank őrizte és őrizi ma is, ami még megvan belőle. A Jorga-kormány nagyszerű pénzügyminisztere ugyanis ennek a másfél-milliárdnak is elköltötte a felét, sőt még többet is. Valami 600 millió azonban még megvan. Ennek a 600 milliárdnak a felhasznál-

nálásán az a külföldi is hozzájárult, a mennyiben a Nemzeti Bank garanciát vállalt érte.

A Nemzeti Bank tehát rövid lejáratú kölcsönként kifizeti ezt az összeget az államkincstárnak, amely aztán az adóbevételekből nyomban törleszteni is kezdi.

Ez azonban még kevés. A kormánynak legalább egy milliárd lejre van szüksége, hogy az állami tisztviselők és nyugdíjasok májusi illetményeit kifizesse, a júniusi pedig biztosítottak lássa.

A még szükséges felmilliárdot ugyan csak a Nemzeti Bank folyósítja azon az

alapon, hogy a közel jövőben kibocsátásra kerülő ezüst száz-lejesekekkel kapcsolatban sikerül ennyit megtakarítani az államkincstárnak.

Igy kerül össze az az egy milliárd lej, amelyre a kormánynak pillanatnyilag szüksége van.

Ebből az egymilliárdból aztán kifizetik a májusi hátralékokat, június 20-ig a júniusi esedékességek egy részét, július 1 után pedig a másik részt.

Közben azonban ki akarja egyenlíteni az államkincstár azokat az adósságokat is, amelyekkel az egyes helyőrségek tartoznak szállítóknak.

A kormánypárt már csak a magyarokkal és a szászokkal tárgyal

A folyamatban levő választási paktum-tárgyalások újabb meglepetést hoztak. A szociáldemokraták és a regáti zsidók pártja, az UER, megszakitotta a tárgyalásokat a kormánypárttal. A szociáldemokratáknál az erdélyi frakció győzött, amely az első pillanattól kezdve az önálló listák mellett volt, a regáti zsidókat pedig a kormány nem tartotta fontosnak.

Jelen pillanatban a kormány csak a magyarokkal és a szászokkal tartja a tárgyalásokat, bár ezeknél még csak az előzetes megbeszéléseknél tartanak, miután a tárgyaló felek részéről elvi akadályok nem merültek fel.

A német párt vezetősége egyébként Kolozsvárra utazott, hogy ott a Magyar Párttal egyetértésben, sőt vele karöltve vegye fel a részletes megállapodásra vonatkozó tárgyalásokat, a kormánypárt erdélyi intézőbizottságával.

A Magyar Párttal kötendő választási egyezmény még egyáltalában nem vehető bizonyosnak, a szászokkal való megállapodás azonban előreláthatólag sikerülni fog.

Maniu Gyula egyébként Bukarestbe érkezett, hogy az ottani központi vezetéssel véglegesen letárgyalja a kínálózó választási egyezmények ügyét. A szászokkal és magyarokkal történő tárgyalások csak akkor vesznek komoly fordulatot, ha Maniu újra visszatér Kolozsvárra.

Politikai körökben meglehetősen nagy feltűnést keltett az a hír, hogy a román ellenzéki pártok között meg egyezés jött létre a választások tiszta ságának ellenőrzése érdekében.

Duca, George Bratianu, Averescu, Iorga és Argetoianu megállapodtak abban, hogy közös bukaresti központi bizottságot szerveznek meg, amely vidéki szerveze-

tei útján a legszigorúbban őrködni fog a választások tisztasága fölött. Vidéki szervezet minden választási körzetben lesz s tagjai a pártok bizalmi embereiből és a jeleltékből állanak.

A vidéki bizottságoknak ügyelniük kell a propaganda teljes szabadságára, a pretekstusok ténykedéseire, a hatóságok viselkedésére, az urnák megbízhatóságára és a választás menetére.

Ha valahol szabálytalanságot, rendellenességet, törvényteleniséget, vagy erőszakosságot tapasztalnak a kormánypárt részéről s nyomban nem kapnak orvoslást és elégtételt, úgy testületileg kötelesek visszavonulni a választástól és megtenni a szükséges lépéseket az eredmény peticionálására.

Ennek az ellenzéki összefogásnak az az esemény adott lökést, amely a tegnapi játszódtatott le Bukarestben. A kommunista párt jelölő-listájának a benyújtásánál ugyanis több, mint 150 jelölő vonult fel s utközben hangosan tüntetni kezdett a kormány ellen. A tüntetők ellen meglepően rövid idő alatt rendőri karhatalom vonult fel és körülfogva a tüntető csoportot az összes jelölőket letartóztatta. A letartóztatottak egy részét este szabadon engedték, nagyobb részük azonban az egész éjszakát a rendőrségen töltötte.

A Dimineata ennek az ügynek a kapcsán mérges támadást intéz a kormány ellen. Tiltakozik a letartóztatások ellen. A kormány ellen nemcsak a kommunisták tüntettek, hanem más ellenzéki pártok is. Senkinek se jutott eszébe eddig letartóztatásokat fogantatni a kormány megbucátása miatt. A lap szerint ezzel az erőszakos fellépéssel tulajdonképpen a választási visszaélések sorozata kezdődött el

nyen alakulatokkal, bizonyos támogatásban részesítették és nem egyszer úgy tüntették fel a dolgot, mint ha a magyarság igazi képviselőit tekintették. Látszólagos előnyök kifizetésével, szemképrázta és pillanatnyi hatást kiváltó engedményekkel igyekeztek a magyarság körében is hangulatot teremteni ezen klikkek számára, hogy így minél nagyobb csoportokat csábítsanak a nem helyes uton csatagoló köré. Amikor aztán a politikai konjunktúra megszűnt, ezek az alakulatok levitéztek, az akarnokok lecsusztak oda, honnan a kormány mankóin felkapaszkodtak és az egész kalandból nem maradt egyéb, csak az a kár, amit a romániai magyarság ügye szenvedett önfiaiának vétkes kilengése következtében.

A mostani választások újabb alkalmat nyújtanak arra, hogy a régi játék megismétlődjék. A Vajda-kormányt is megkörnyézték már alkalmi alakulatok, melyek elérkezettnek látták az időt arra, hogy gazdasági alakulatból politikai szervezetté serdüljenek és azért, mert egy-két rosszul sikerült gyűlést tartottak az országban, melyeken mindig hangoztatták, hogy nem politizálnak, képviselőiségeket kunyoráljanak ki vezetőik részére. A kormány igen rossz taktikát követ, ha a régi, de ma már erősen átlátszó módszerrel szóba áll az ilyen földnélküli jánosokkal, a

kik nem letéteményesei a magyar nép bizalmának, akik nem beszélhetnek még csak a magyar nép töredékének a nevében sem, a kiknek felvonultatása már csak farsangi komédia, melynek nem ül fel sem a magyar nép, sem a román tömegek, sem a megtéveszteti szándékolt külföld. Az országban és a külföldön egyaránt jól tudják, melyik népnek kik a hivatott képviselői, melyek a szervezők, ennél fogva önalkulatokkal és szerződött klikkekkel immár operálni nem lehet. A tiszta választások jelszavát hirdető kormány elnöke pedig a multak tapasztalataiból tudja, hogy minő áldás van a renegátokkal való paklázáson és mekkora erkölcsi értéket képviselnek az igazi népakarat megamisítását célzó mesterkedések. Remélhető tehát, hogy a kormány exponensei kitérnek mindenféle illetéktelen felkínálkozás elől és kizárólag a magyarság igazi képviselőivel keresik a kapcsolatot, ha a magyarsággal testvéri együttműködést óhajtanak. Előszórázó önjelöltek és bukaresti megrendelésre született csoportosulások nem biztosíthatják a kormány részére a magyarság szimpátiáját és nem képezik eszközét az ország érdekében feltétlenül szükséges egymásratalálás és egymás mellett haladás megteremtésének, sőt ellenkezőleg, újabb súlyos sérelmet fogják képezni a magyarságnak, mely érdekei ellen valóban itéli az önérdelklovagokkal való paktálást.

Egy kolozsvári fiatalasszony tragikus halála a műtőasztalon

Egy jelentéktelen műtét, amely halállal végződött

Kolozsvár, június 16. Tragikus szerencsétlenség színhelye volt az egyik közismert kolozsvári sebész orvos műtője, ahol

egy különben jelentéktelen operáció közben, műtőasztalon szenvedett ki egy viruló egészségnak örvendő, fiatal, 25 éves kolozsvári uriaszony.

Koronkai-Keresztessy Oszkárné a megdöbbentő tragédia áldozata. A fiatal uriaszony a sebészorvost azzal kereste fel, hogy egyik körme alatt gennyesedés keletkezett. Az orvos megvizsgálta a páciens és közölte, hogy a kelevényt fel kell nyitnia. Az asszony beleegyezett a kis műtétbe, amelyet az orvos helyi érzéstelenítéssel akart elvégezni. A fiatal uriaszony azonban annyira ideges lett, hogy az orvos azt mondta, szívesen elaltatja és rövid ideig tartó narkózisban végzi el a kelevény megnyitását.

Koronkai-Keresztessy Oszkárné ebbe is beleegyezett, mire az orvos megvizsgálta a páciens szívét, hogy vajon rendben van-e, és a narkózis nem ártat-e meg. Az orvos teljesen épnek és egészségesnek ítélte a páciense szívét és megkezdte az

altatást. Alig néhány köbcentiméter klórethylre volt szükség, s a páciens máj mélyen elaludt.

Alig dolgozott néhány percig az orvos, rémülten vette észre, hogy a fiatal asszony szívverése nem rendes.

Azonnal áthivatta egyik közelben lakó orvostársát, akivel együtt újból megvizsgálta a páciens és injekciókat adott a ki kihagyó szív serkentésére. A fáradozás azonban hiábavaló volt.

A fiatal uriaszony szíve egyszer csak megszűnt dobogni. A két orvos még 4 óra hosszt fáradozott, de teljesen eredménytelenül, a páciens nem tért többé magához a műtőasztalon.

Koronkai-Keresztessy Oszkárné tragikus halála után természetesen hatósági vizsgálat indult annak megállapítására, hogy mi okozta ezt a váratlanul gyors halálesetet. A vizsgálat azonban arra a megállapításra jutott, hogy az orvost nem terhel felelősség páciense hirtelen haláláért, mert nem a műtétnél felhasznált kevés altatószer, hanem szívzselhűdés volt a halál oka.

Zavarok a német szükségrendelet körül

A parlament állást foglalt a Népszövetségből való kilépés mellett

Berlin, június 16.

A birodalmi kormánynak a munkanélküliek és a hadirokkantak állami segélyének leszállításáról szóló új szükségrendelet után Hindenburg birodalmi elnök csütörtökön levél kíséretében megküldötte Gayl báró belügyminiszternek a politikai szükségrendeletet is, amely a Brüning-kormány hasonló természetű hét szükségrendelethez helyett lép életbe.

Ez a szükségrendelet szabályozza a gyülekezési jog és a sajtószabadság gyakorlását, továbbá újra engedélyezi a hitlerista rohamcsapatok és oédóosztagok egyenruhaviselését.

Az időszerű nyomtatványok betiltására vonatkozólag a szükségrendelet a következő indokokat sorolja fel: Törvény elleni izgatás, a hatósági közegek rágalmazása és vallásnyilvánítás, valamint az állami érdekeknek valótlán vagy elferdített hírekkel való veszélyeztetése.

A szükségrendelet szövegét a birodalmi elnökség előzőleg közölte a német államok Berlinben időző miniszterelnökeivel, akik közül

Bajorország, Baden és Württemberg kormányfői kategórikusan visszautasították azt, kijelentve, hogy államaik területén nem ismerik el érvényét és továbbra is be fogják tiltani a nemzeti szocialista katonai alakulatok működését és egyenruhaviselését.

A délnémet államok miniszterelnökeinek ez az újabb opposziója politikai körökben élénk feltűnést keltett.

A porosz tartománygyűlés szerdán délután megalakulása óta másodsor, ismét összeült. Érdekes, hogy a határozatképte-

lenség miatt az elnöknek háromszor kellett felfüggesztenie az ülést.

A tartománygyűlés ez alkalommal egy sereg határozati javaslattal és indítvánnyal foglalkozott, amelyet hitleristák és kommunisták nyújtottak be. Elvetették és tárgyalás alá sem vették a kommunisták azt az indítványát, amely szerint a 12.000 márkát meghaladó évi fizetés-többletet mindenkitől kobozzák el és fordítsák a munkanélküliek segélyezésére, minthogy ilyen módon csupán Poroszországban évi 3 és fél milliárd márkát lehetne összehozni. Ezután elvetették a kommunisták azt a javaslatát is, hogy a német államok ne fizessenek semmilyen nyugdíjat, vagy évráradékot a Hohenzollern-család tagjainak, mi több, utasítsák ki őket a birodalmi területéről. Nagy feltűnést keltett, hogy a nemzeti szocialisták soraiban Ágost Vilmos herceg is az indítvány ellen szavazott, aki tudvalevőleg nemzeti szocialista képviselő.

A további szavazások is bővelkedtek szenzációkban.

Igy például a nemzeti szocialisták és a kommunisták együttesen megszavazták azt a hitlerista javaslatot, amely szerint a porosz tartománygyűlés felszólítja a birodalmi kormányt, hogy határozatlanul határozza el Németországnak a Népszövetségből való kilépését. Ugyancsak meglepetést keltett az a közvélemény, hogy a nemzeti szocialisták nem szavaztak a kommunistáknak ama indítványa ellen, amely a Papen-kormány azonnali visszalépését követelte, hanem beérték a szavazástól való tartózkodással.

A Nemzeti Bank felvilágosító nyilatkozata

Tekintettel arra, hogy az államkincstárnak nyújtandó egy milliárdos kölcsön ügyével kapcsolatban riasztó hírek is elterjedtek, amelyek új bankjegykibocsátást, tehát inflációs jellegű intézkedésről szólnak, bukaresti szerkesztőségünk kérdést intézett a Nemzeti Bankhoz, a honnan a következő tájékoztató nyilatkozatot kapta:

Igaz, hogy a Nemzeti Bank egy milliárdos rövidlejáratú, ugynevezett forgó kölcsönt nyújtott az államnak. Ez a kölcsönnyújtás azonban nem jelent semmi rendkívüli pénzügyi intézkedést, mert a Nemzeti Banknak megvan rá a kellő fedezete. Nemrégiben, több, mint egy milliárd értékben vonta be a Nemzeti Bank a régebbi típusú 100 lejeceket. Ezek helyett nem kerültek forgalomba új bankpénzek, mert most van előkészület alatt az ezüst 100 lejesek bevezetése. Addig, amíg az ezüst 100 lejeceket ki nem bocsátják, a Nemzeti Bank teljes joggal rendelkezik a kérdéses 1 milliárd fölött. Ezt adta kölcsön az államkincstárnak arra az időre, amíg az ezüst 100 lejesek elkészülnek és kibocsátásra kerülnek.

UJABB JEJÖLÉSEK.

A marosmegyei magyarpárti tagozat intéző bizottsága és a megyei elnöki ta-

nács ülést tartott. Az intéző bizottság ülésén a volt városi interimárban szereplő magyar tanácsosok működéséről számoltak be. Azután a jelölő értekezletet tartották meg, amelyen a következő neveket ajánlották elfogadásra az intéző bizottságnak, illetve a központnak. Képviselőjelöltek: Willer József, Ferenczi Zsigmond ügyvéd, Arkossy Jenő református esperes, Bójtó Zoltán tanító, Szekeres István földbirtokos, Kuti Dénes kisbirtokos. Szenátorjelöltek: Szoboszlai László ügyvéd, Sebes Jenő ügyvéd. A községtanácsok szenátorjelöltje: György József dr. volt képviselő.

Lugosi jelentés szerint a nemzeti párt pártjárt jelölőgyűlésén listavezetőnek Lugojanut (képviselő) és dr. Joan Julut (szenátor) tették.

A községtanácsba négy román és két magyar került.

Kisküküllőben a nemzeti párt pártjárt listavezetője Coltor alminiszter, az ó-liberálisoké Cipaiaru George, a georgistáké Goga Teodor helybeli ügyvéd.

Az aradi választási harcra már körülbelül tiszta képet lehet nyerni. Aradon fogja összemérni erejét Goga és Averescu, akik pártjuk élén mint listavezetők szerepelnek Aradon. Averescu már holnap Aradra érkezik, míg Gogát a jövő hétre várják.

Önjelöltek

Az impériumváltozás első pillanatától kezdve rendszer volt a román kormányzatoknál, hogy a dive de impera elve alapján igyekeztek a magyarság egységét megbontani, hogy így a tömör és szerves egészet alkotó magyarság erejét és súlyát lefokozzák. E cél szolgálatában mindenkor szívesförmest támogattak minden olyan egyéni könyöklést és érvényesülési igyekezetet, mely szembehe-lyezkedett a magyar nép szerveztével, s a mely azt a látszatot nyújtotta, hogy a magyarság belső egysége megbomlott. Ilyen egyéni érdekeket hajszoló magyar, sajnos, mindenkor akadt, s így a mindenkori kormányok mindig igyekeztek egy kis csoporttal, melyet a magyar egység ellen bel- és külföl-

dön egyaránt kijátszhattak. Maguk a kormányzatok is tisztában voltak azzal, hogy ezeknek az alkalmi csoportosulásoknak nincsen gyökerei a magyar nép talajában, hogy ezek nem a magyar nép érdekeit szolgálják, hogy ezeknél néhány érvényesülést kereső ember egyéni céljai lapulnak meg a legkülönbözőbb alkalmi szölamok leple alatt. Azaz is tisztában voltak a kormányok, hogy ezek a segédcapatok erőt nem reprezentálnak és nem tekinthetők egybeknek, mint egyszerű színházi kellékeknek, de, mert ideig-óráig hasznát vehették, mert ezekből verbuválódtak a parlamenti bizalomszállító renegátok és a külföld előtti felmutatott „igazi népképviselők”, tüntetőleg szóbaállottak az

Meggyilkoltak egy kereskedő-házaspárt Ploestiben

Ploesti, június 16.
Megdöbbentő rablógyilkosság színhelye volt az elmúlt éjszaka Ploesti, ahol a Piata Cuza Voda 62 számú házban alarabos rablók megtámadták Weismann Leon és Liza öreg kereskedőpárt.

A fejszéssel felfegyverzett rablók a ház szobáiba hatoltak be és előbb agyonverték az öregembert, majd feleségére mértek több baltacsapást.

Amikor a véres bűntényt reggel felfedezték, Weissmann már halott volt, az asszony is már haldoklott. A rendőrség megállapította, hogy a bestiális gyilkosok mindössze ötven lejt találtak a lakásban.

Bomlás a temesvári szocdem pártban

Temesvár, június 16.

A temesvári szociáldemokrata pártban erőteljes bomlási folyamat indult meg. A párthoz tartozók már régóta elégedetlenek a vezetéssel, amely már három ízben halasztotta el közgyűlési beszámolóját, miután attól tart, hogy leszavazzák. Most azután Berkovics Simon vezetésével a tagok egyrésze átmélt a független szocialistákhoz, akikkel együtt és esetleg a kisebbségi pártokhoz csatlakozva fognak résztvenni a közeledő parlamenti választásokon.

Meskó Zoltán, a magyar Hitler kilejtette ugrynevezett programját

Budapest, június 16.

A képviselőház csütörtök délelőtti ülésén Meskó Zoltán képviselő napirend előtt bejelentette a magyar nemzeti szocialista és munkáspárt megalakulását. A magyar Hitler barna ingben jelent meg az ülésen és híveinek egy csoportja a karzaton is a barna náci-egyenruhában tetszelgett.

Bejelentésével kapcsolatban Mesko ismertette az új pártalakulat programját, amely nagy vonalaiban a következő:

A háborús vagyonok elkobzása, a siberiak és sikkasztók haláltünetével való sújtása, a nemzetietlen irodalom és művészet eltávolítása, továbbá állampolgárságot csak olyanok kaphassanak, akik bizonyítani tudják turáni származásukat, az állami fizetések maximalizálása és minimalizálása olyképpen, hogy a maximális fizetésen felüli összegek beszolgáltatandók az államkincstárba, négy százalékos kamattal, stb.

A Ház közönyös csendben hallgatta végig a magyar fasiszta párt programnyilatkozatát.

Valaki megjegyezte, hogy Mesko is tót származású lévén, a program megvalósulása esetén aligha kapna magyar állampolgárságot.

A hunyadvármegyei nyugdíjasok kétségbeesett jajkiáltása

Déva, június hó 16.

A dévai városházán csütörtökön délelőtti körülbelül 200 hunyadvármegyei nyugdíjas értekezletet tartott és a legmélyebb elkeseredéssel tártá fel azt a nyomort, amelybe azért jutottak, hogy nyugdíjukat nem kapják meg pontosan s ehelyett a pillanatban is kerek 7 havi járandóságukkal maradt el az államkincstár.

Az értekezlet berekesztése után Craciunas Rudolf dr. nyugalmazott táblabíró indítványára a nyugdíjasok háromtagú küldöttségét menesztettek Atirescu dr. vármegyei prefektushoz, s előtte kifejtették, hogy a nélkülözéseket már nem bírják tovább. Craciunas dr. ekkor a következőképpen fordult Atirescu prefektushoz:

Interveniáljon a kormánynál abban az irányban, hogy a megye területén befolyó adókat ne küldjék le Bukarestbe, hanem fordítsák a tisztviselők és nyugdíjasok elmaradt járandóságának kifizetésére.

Atirescu prefektus megígérte, hogy a nyugdíjasok kérését teljesíteni fogja s kérte őket, hogy indítványukat írásban is támasszák hozzája.

Valóban: ez még senkinek sem jutott eszébe! Milyen egyszerű a megoldás. Az adókat nem kell levinni Bukarestbe, hanem arra kell fordítani, amire az adófizetőkől beszedik: az államkincstár kötelezettségeire! Kérdés azonban, hogy Bukarestben ezt az egyszerű és igen kézenfekvő megoldást jóvá fogják-e hagyni.

Erőteljes hangok az angol parlamentben a kisebbségek érdekében

A kisebbségi kérdés Európa puszkaportornya

— mondotta az egyik szónok

London, június 16.

Az angol felsőház szerdai ülése a nemzeti kisebbségek védelmének kérdése jegyében zajlott le. Noel Bixton lord volt az, aki ezt a problémát a népszövetségi tanács legutóbbi ülésével kapcsolatban a lordok házában felvetette a következő interpelláció formájában:

— Sajnálatos, — mondotta Noel Buxton lord — hogy Európa két ellenséges táborra oszlott. S a két tábor között ott van a kisebbségi kérdés, mint Európa puszkaportornya. A jugoszláv kormány például flagransul megszegi világos szerződésbeli kötelezettséget. Az ottani kisebbségeknek tilos saját templomaik és iskoláik fenntartása, nem használhatják nemzeti nyelvüket, sőt bibliájukat sem. A jugoszláv állampotokat egyébként élénken megvilágítja az a körülmény, hogy a Times belgrádi levelezőjét kiutasították Jugoszláviából.

A Népszövetség kisebbségvédelme pedig teljesen eredménytelen.

A panaszokat a panaszosok távollétében tárgyalják le, ellenben a vádlottnak mindig módjában van négyszemköz beszélni a bíróság tagjaival. Az angol kormánynak kötelessége kisüregtetni az állandó szakértőbizottság felállítását.

Lord Dickinson hasonló szellemben tá-

mogatta Bruxton lord felszólalását, majd lord Hailsham hadügyminiszter a kormány nevében leszögezte, hogy

a kisebbségek védelme elsőrendű kötelessége Angliának, miután Nagybrittánia is aláírta a kisebbségek védelmét biztosító garanciaszerződést.

A többségi kormányoknak tényleg mindent el kell követniük arra, hogy lehetővé tegyék nemzeti kisebbségeik számára a reális polgári életet s így váljanak meg elégedett tagjaivá az őket bekebelező új államoknak.

Ujabb bizalmatlansági indítvány az angol kormány ellen

Az angol munkáspárt tagjai az alsóházban bizalmatlansági indítványt nyújtottak be a MacDonald-kormány ellen. Az indítvány indokolása az, hogy a munkanélküliség állandóan emelkedik és a kormány nem tudja helyreállítani Anglia régi jólétét.

Meghalt az angol közoktatásiügyi miniszter.

Sir Donald MacLean, az angol kormány közoktatásiügyi minisztere szerdán 62 éves korában szívgyengeség következtében meghalt.

Mikor lesz már ennek vége!?

A nagyváradi vámhivatalban gyalázatosan inzultáltak egy kereskedőt

Elégtételt követel Nagyvárad kereskedő társadalma

Nagyvárad, június 16.

Botrányos eset tartja izgalomban Nagyvárad kereskedő-társadalmát. Tegnap reggel megjelent az itteni vámhivatalban Klein Ernő Zöldfa-utcai kereskedő, hogy külföldről érkezett áruját elvámoltassa és átvége. Reggel kilenctől déli tizenkettőig várt türelmesen, anélkül, hogy egyetlen hivatalnok is feléje nézett volna. Végre délelben elszánta magát és megkérdezte Parvulescu tisztviselőtől:

— Meddig kell még várjak, kérem?

Parvulescu meglepetésszerűen rögtön felcsattant és ingerült hangon válaszolta meg a szerény kérdést:

— Addig, ameddig nekem tetszik!

Klein Ernő erre tovább várt, később azonban megegyezően bátorkodott érdeklődni:

— Soká kell még várjak, kérem?

Erre Parvulescu vámtisztviselő szó nélkül nekiesett Klein Ernőnek és teljes erőből péteres verte. A jelenlévők csak nagynehézen tudták a megadult embert megfékezni.

A súlyos inzultus híre hamarosan Várad

egész kereskedőtársadalmában elterjedt. A Kereskedők Társulata még az esti órákban rendkívüli ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy a legteljesebb megtorlást követelik, annál is inkább, mert Parvulescu ellen nem ez az egyedüli panasz. Ma délelőtt a Kereskedelmi Csarnok foglalkozott az ügygel és Papudoff elnök vezetésével küldöttséget menesztett Anghel vámfőnökhöz, aki megígérte, hogy megfelelő elégtételt szerez Klein Ernő inzultálásáért.

Kíváncsiak vagyunk erre az elégtételre, bár az az érzésünk, hogy Anghel ur máris elkésett. A pillanatnyi megoldás az lett volna, ha ezt az otromba frátert azonnal felfüggeszti.

Az urak már megérezhették volna, hogy az ilyen gyalázatos hivatali tónusnak már régen befellegzett. Az a kereskesen vergődő kereskedő ma támogatást és udvariasságot érdemel és nem szabad tovább tűrni, hogy Parvulescu ur beleugorjon az önértéktelbe, az életükbe.

Ennek legyen már egyszer végérvényesen vége egyszer és mindenkorra.

Semmi értéke sincs a munkának

Összes eddigi jogaiktól meg akarják fosztani a zsilvölgyi munkásokat

Teljesen kilátástalanok a kollektív szerződési tárgyalások

Déva, június 16.

A zsilvölgyi bányamunkások kollektív szerződése június 30-án lejár és a bányatársaságok már fel is mondták a szerződést. A bányamunkások szervezetei ezzel egyidőben megtették a szükséges előkészületeket és a munkügyi inspektorátus utján bejelentették az új kollektív szerződés megkötésére irányuló igényüket. Petre Popescu kerületi munkügyi felügyelő tehát Petrozsényba meghívta a bányatársaságok és a munkásság képviselőit, hogy megkezdjék az új szerződés megkötéséhez szükséges tárgyalásokat.

A tárgyalások a kitűzött időben meg is kezdődtek. A bányatársaságok képviselőiben Jonescu bukaresti vezérigazgató és Frey lupényi igazgató jelentek meg, míg a munkásokat Girboan és Petru Mihaila titkárok, valamint a helyi szervezettek 1—1 delegátusa képviselte. Az első tárgyaláson az igazgatóság képviselői és a munkásdelegátusok a bevezető beszédek mondták el s ezzel a tárgyalások már meg is akadtak.

Kiderült ugyanis, hogy az eddigi szokatól eltérően az igazgatóság előterjesztéseit magába foglaló memorandumát

A GYOMORTÁGULÁS

gyakran a gyomorsavtúltengés következménye. A gyomorban felgyülemlett sav ugyanis a bevett táplálék erjedését okozza, ami kellemetlen, sőt fájdalmas gyomorfeszültséggel jár. Hogy elkerüljük a gyomortágulást, szedjünk egy fél kávéskanálnyi Magnesia Bisurata-t étkezés után, vagy a fellépő fájdalmak esetén. A Magnesia Bisurata semlegesíti a savat, megakadályozza a gázok képződését és elejét veszi a gyomorégésnek, a gyomorteltiségnek, a savanyu ízű felbőfögésnek, a rossz emésztésnek és rendes, egészséges emésztést biztosít. Minden gyógyszerboltban kapható. Egy kis üveg eladási ára Lei 75.—

a munkások nem kapták meg előzetesen, hanem csak a munkaügyi inspektorátushoz juttatták el.

Igy a munkások csak a tárgyalások megkezdésekor értesültek arról, hogy mi az igazgatóság álláspontja az új kollektív szerződés tekintetében.

Már pedig az igazgatóság az új szerződésben drákói szigorúsággal törekszik arra, hogy a munkások bérét lecsökkentsen és megfoszsa őket mindazoktól a jogoktól, amelyeket évtizedeken keresztül szereztek. Az igazgatóság ugyanis a következő feltételekkel akar új kollektív szerződést kötni:

1. A mai munkabérek 20 százalékkal csökkennek.
2. Megvonják a konzummegváltás címén folyósított 150 lejes személyi pótlékot.
3. A munkásoknak többé nem adnak ingyen lakást, fűtést és világítást. Ezekért a jövőben a bányatársaság bért fog követelni.
4. A bányatársaság többé nem előlegezi a tüzelőanyagok fuvardíját és a házak tatarozási költségeit.
5. A karácsonyi, húsvéti és más nagy ünnepeken elvégzett munkáért eddig 100 százalékos, a vasárnapi munkáért pedig 50 százalékos bértöbblet járt a munkásoknak. Ezt a külön díjazást a bányatársaság most felére akarja csökkenteni.
6. Eddig 3 havonként 1—1 kocsiakománnyal fát kaptak a munkások. Ezután azt a fát venniük kell az igazgatóságtól megszábott áron.

Ez azonban még nem minden. A bányai igazgatóság célkitűzése az, hogy az új kollektív szerződésben a bányamunkások összes szerzett jogait is megfoszssa.

Amikor azonban a bányamunkások kiküldöttjei az igazgatóság terveiről értesültek, azonnal látták, hogy ezeket a feltételeket nem vállallhatják s ezért időt kértek arra, hogy feltételeiket maguk is írásban közölhessék. Ezzel szakadtak meg a tegnapi tárgyalások, amelyeket ma folytatnak. Hogy milyen eredménnyel, azt egyelőre nem lehet megítélni.

Annyi azonban bizonyos, hogy az új kollektív szerződés megkötésére irányuló egyeztető tárgyalások kezdete máris nagy izgalmat és nyugtalanságot keltett a Zsilvölgyben.

A bányai igazgatóság és a munkásság álláspontját olyan mélységes ellentétek palasztják el, hogy az új szerződés megkötésére békés úton semmi remény sincsen.

Valószínű, hogy a tárgyalások sokáig elhúzódhatnak s akkor is csak döntőbírói határozattal fejeződhetnek be.

A Times cikke a jóvátételről

A londoni Times élesen tiltakozik az újabb rövid moratórium terve ellen s a jóvátételi kérdés végleges megoldását követeli, mert ha Lausanne is a halogatás jegyében fog állni, úgy ennek beláthatatlan következményei lehetnek. Ránutató lap arra, hogy Németország eddig már 20 milliárd márkát fizetett jóvátétel fejében, amivel ki is merült a teljesítő-képessége ebben a tekintetben. Amennyiben a jóvátételek törlesztése nézve létrejön a megegyezés, a háborús adósságok dolgát már nem lesz nehéz elintézni.

A berlini Lokalanzeiger úgy értesül, hogy

Papen kancellár a lausannei konferencia pénteki ülésén nagy beszédet mond, kifejtve azokat az okokat, amelyek Németország fizetésképtelenségéhez vezettek.

A német birodalom a háború óta hadikárpótlásra közel 100 milliárd aranymárkát vesztetett el.

MATUSKA: Ha kiszabadulok ott folytatom, ahol elhagytam

Továbbra is örültséget szimulál a biatorbágyi tömeggyilkos
Befejeződött a vádlott izgalmas kihallgatása

Bécs, június 16.

A bécsi Landesgericht előtt tegnap, szerdán kezdődött meg Matuska Szilveszter bünpörének tárgyalása s az első nap a drámai párbeszéd jegyében zajlott le.

Előrelátható volt, hogy a bíróságnak nem lesz könnyű munkája a sorozatos vasuti merényletek elkövetőjével. Matuska — aki már a fogház cellájában is zavatosan viselkedett — a főtárgyaláson még inkább igyekezett megőrizni és fenntartani azt a látszatot, hogy örült, aki nem beszámítható és nem vonható felelősségre. Vagy talán valóban örült volna? Az az egy azonban bizonyos, hogy akár megjárta az örültet, akár pedig valóban elvesztette szellemi egyensúlyát, Matuska Szilveszter a legképtelenebb és leglogikátlanabb feleleteket adta a szerdai tárgyaláson a kérdéseket feladó Seidler elnöknek.

„SZELLEM SUGALMAZTA A MERÉNYLETEKET...”

Miután Matuska Szilveszter az elnök kérdésére beismerte, hogy bünsnek érzi magát, mert merényleteket követett el, további kérdések következtek.

Elnök: Járt-e Párisban?

Matuska: Majoritással nem tudok erre visszaemlékezni.

Majd rövid tétovázás után kijelentette: — Ott vannak egyébként az utleveleim.

Elnök: Tetszik-e önnek Bécs?

Matuska áradozva felelt:

— Oh, az emberek itt nagyon nettek. Nagyon jó benyomást szereztem róluk. Azonban negatív vonásuk az' ateizmus. Igazán nem szép tőlük, hogy a Szent István templomba, Európa legszebb templomába az emberek csak azért járnak, hogy ruháikat mutogassák. Én minden vasárnap templomba járok. Ettől nem tágihatok.

Elnök: Hogyan jutott eszébe, hogy vasuti merényleteket kövessen el?

Matuska: Egyik budapesti utamon szellem sugalmazta, hogy merényleteket kövessek el és vonatokat robbantsak. A szellem már ekkor közölte velem, hogy milyen merényleteket kell elkövetnem. A merényleteket azonban csak azért rendeztem meg, hogy a vasutigazgatóságokat megijesszem. Volt ugyanis egy találmányom, egy olyan készülék, amely a mozdonyvezetőnek jelezte, hogy van-e valami akadály a pályán. A találmányban nagy örömöm volt, de értékesíteni sehogy sem tudtam. Ezért álltam bosszút. A vonatkisziklásban, a kocsi összezuzódásában is nagy örömöm telt. De emberéletben nem akartam soha kárt tenni.

A másik ok, amiért a merényleteket elkövettem az volt, hogy híres ember legyen belőlem.

Matuska Szilveszter ezután vallásságáról, a berlini titkos szektákról tartott előadást, amelynek befejezése után Seidler elnök félbeszakította a tárgyalást. Szünet után Seidler elnök felszólította Matuskát, hogy beszéljen a biatorbágyi tragikus merényletről.

Matuska: Egyik budapesti utam alkalmával lettem figyelmes a biatorbágyi viaduktra. Ekkor támadt fel bennem az a gondolat, hogy itten is merényletet kell elkövetnem.

Napokon át figyeltem a pályát s megállapítottam, hogy a bécsi gyors előtt teherponat halad keresztül a pályán. Sajnos, a merénylet napján a gyorsponat megelőzte a teherponatot.

Elnök: Mi történt?

Matuska nem felel a kérdésre.

Elnök: Borzalmas robbanás történt. A gyorsponat 26 méteres mélységbe zuhant!

Matuska: Én zajt csaptam! Segítségért kiáltottam!

További szavai csukló zokogásba fuladnak.

Elnök: Arra feleljen: mi volt az eredménye a biatorbágyi merényletnek?

Matuska: Tudni sem akarom!

Elnök: Huszonkét halott!

A vádlott talán a biatorbágyi merénylet szörnyűségét következményeinek hatása, vagy talán a drámai hatás kedvéért ismét felzokogott. De nyugalmát csakhamar visszanyerte és most már nemcsak nyugodtabban, hanem egyenesen dicsekedve felelt Seidler elnök újabb kérdésére.

— Minden országban merényleteket akartam elkövetni, — hencegett Matuska Szilveszter. — Egészen addig akartam

folytatni a munkát, amíg végre lelepleznek.

Elnök: Kissé korán kellett felhagynia szörnyű terveivel.

Matuska: Nos, legfeljebb 50 évi börtönt kaphatok. Hetven éves leszek, amikor kiszaladok a börtönből. És akkor is folytatom a merényleteket ott, ahol elhagytam!

Elnök: Mi indította ezeknek a szörnyűségeknek az elkövetését?

Matuska: Azt magam is szeretném tudni! De most már látom, ez volt a helyes út, amit én követtem és az volt a megfelelő eszköz, amit alkalmaztam. A szektá-

HA LAUSANNE SEM SEGIT

Korányi magyar pénzügyminiszter feltűnéskeltő beszéde a költségvetési vitában

Budapest, június 16.

A felsőház pénzügyi bizottsága tegnap ülést tartott, amelyen a költségvetéssel foglalkozott. Szerényi a legnagyobb elismeréssel adózott a pénzügyminiszternek és a Nemzeti Banknak kifejtett munkájukért. Úgy látja, hogy a helyzet lassanként javul. Korányi pénzügyminiszter szólt fel ezután és hangoztatta, hogy a jövőre nézve optimista. Reméli, hogy, ha a világviszonylatok megváltoznak, úgy Magyarország is fellendül. A külföldi hitelek ügyében állandóan érintkezésben van a hitelezőkkel.

— Egyébként már januárban Genfben

megmondtam — jelenti ki Korányi — hogy

ha a jelenlegi helyzet huzamos lesz, úgy a transzfermatorium sem elegendő.

Odajutottunk, hogy már az eddigi rendelkezések sem elegendők. Ezért kijelenttem nemrég a képviselőházban, hogy ha majd a genfi és lausannei eremények sem teszik lehetővé gazdasági életünk biztonságának megőrzését, akkor, a hitelezők sérelme nélkül, esetleg egyoldalúlag kényszerülünk intézkedni.

Korányi beszéde után a bizottság általánosságban és részleteiben elfogadta a költségvetést.

Pénz helyett disznóölő késsel fizetett vállalkozó társának

Borzalmas gyilkosság egy csikmegyei községben

Csikszereda, június 16

Borzalmas és megdöbbentő gyilkosság történt az egyik csikmegyei faluban.

Nagy Dávid csikmindszenti ácsmester és Gál Péter ugyancsak csikmindszenti gazda az elmúlt héten az egyik cégnek fafaragó munkát végeztek a Hargitán. A heti munka befejezése után, szombaton, mindkettőjük járandóságát Nagy Dávid vette fel azzal, hogy a Gál Pétert megillető részt majd ő maga adja át a gazdának, aki segített neki a munkában. Gál Péter kedden este jelentkezett is a pénzért Nagy Dávidnál, aki az udvaron foglalatokodott. Az ácsmester kitért a kérés elől. Jöjjön holnap, — mondotta Gálnak — mert most nincs nála aprópénz. Gálnak azonban sürgős volt a pénz, mert másnap gabonát akart venni a csikszeredai hetivásáron. Az ácsonban tovább is elutasítón viselkedett, mi-

re az elkeseredett gazda erőteljesebben lépett fel.

A következő percben már tragikus fordulatot vett a veszekedés.

Gál közelebb lépett az ácshez, mire az, mintha csak erre várt volna, hirtelen egy nagy disznóölő kést ragadott ki a csikszarhárból és kétszer a pénzét követelő ember mellébe szurt.

Gál Péter egyetlen jajszó nélkül esett össze. Mindkét késszurás a szívére hatolt keresztül.

A szomszédok riadalmára hamarosan megjelentek a helyszínen a csendőrök és őrizetbe vették a gyilkos ácsmestert, aki önvédelmet hangoztatott, bár ennek nem igen forog fenn a valószínűsége. A csendőrség a jegyzőkönyvek felvétele után erős őrizet mellett kísérte a gyilkost a csikszeredai ügyészségre.

Most már a Pasteurbe sem könnyű eljutni

Össze kell koldulni az utiköltséget a megmart embereknek

Dicsőszentmárton, június 16.

Kisküküllőmegyében az utóbbi időben rettentően megsaporodott a veszett kutyák száma. A hatóságok, mint ilyenkor szokásos, szigorú ebzárlatot rendeltek el és kiadták a parancsot a csendőrségeknek, hogy siessenek fegyvereikkel a lakosság segítségére, ha valahol a veszett állatok megjelennek. Ez eddig rendbenlevő, szabályos dolog. Egyáltalában nem rendben levő és szabályos azonban az, ami Csendőtélkén, a megye egyik falujában történt.

A vármegyei főorvosi hivatalhoz szinte mindennap érkezik jelentés arról, hogy hol itt, hol ott mart meg valakit, vagy valakit

a veszett kutya. Csendőtélkén a 73 éves Dobó Vasile és hasonlóan öreg felesége voltak az áldozatok. Mindkettőjük súlyos harapási sebet szenvedett, beoltásuk halaszthatatlanul szükségesnek látszott. Igen ám, de

a kolozsvári Pasteur-intézetbe kerülni ma már nem olyan egyszerű dolog, mint régebben volt.

Régebben a községi előjáróság bizonyítványa alapján a fertőzött emberek nyomban vonatra ülhetek. Utiköltségüket a közegészségügyi tárca terhére írták. Ezt a közegészségügyi és szociális szempontból egyaránt helyes rendelkezést odamódosították, hogy csak azok utazhatnak ingyen, akik szegények

nak merényletek kellettek, hogy támpontot szerezzen.

Elnök: Ön vallásos ember, Matuska. Hogyan egyeztetni össze mégis vallásos felfogásával azt a sok gyászt és kárt, amit okozott.

Matuska: Igazán vallásos vagyok. Én minden vasárnap elmentem a templomba.

Seidler elnök ezzel befejezte a vádlott kihallgatását. Utána az ügyész és a védőügyvédek tettek fel még kérdéseket Matuskának. Az ügyész többek között emlékezteti Matuskát arra, hogy az anzbachi merényletnél semmiféle kár nem történt s megkérdezi, hogy sajnálja-e tettét?

Matuska: Lehetséges, hogy Anzbachnál tényleg nem történt semmi. Két-három hulla azonban még kibíráható lett volna. De az a magyarországi 22 halott, valóban szörnyűség.

Ügyész: Szóval két-három halottal mégis megreszkírozott volna?

Matuska: Céomat el fogom érni, amíg egészen felülkerülök!

Amikor az ügyész is befejezte Matuska kihallgatását, Seidler elnök a tanúk kihallgatását rendelte el, bár az ügyész egyelőre tiltakozott az ellen, hogy a 9 óra hosszat tartó tárgyalást folytassák.

s erről a községi előjáróság szegénységi bizonyítványt állít ki.

Dobó Vasile hivatalos mérlegelés szerint nem szegény, mert háza van és néhány hold birtoka. Ezzel szemben azonban ténylegesen mégis csak szegény, mert öregségén túl még sánta is, botal jár, pénzt keresni egyáltalában nem tud. Most sem volt egyetlen garasa sem. Mivel utazzzék? Azért, mert valaki szegény, öreg és sánta, még nem akar okvetlenül megveszni és kiszervezni ebben a borzalmas betegségben. Dobó Vasile ragaszkodott az életéhez s azért rokkanva és botal megindult, hogy összekoldulja az utiköltséget.

Három napig házalt a faluban, amíg az emberek összeadtak annyit, hogy az öreg házaspár vonatra ülhetett.

Három napig járt házról-házra ez a fertőzött ember és hordta magában az irtózatot betegség csiráit. Igaz, a veszettség nem szokott nyomban kitörni, de az is igaz, hogy váratlan gyorsasággal is jelentkezhetik. Igaz, hogy a veszettséggel fertőzött ember nem adja tovább a fertőzést azonnal, de az is igaz, hogy néha megtörténik ez.

Ha Dobó Vasile történetesen kevesebb szegénységet jár s a szükséges pénzt csak egy hét alatt tudja összekoldulni, vagy ha közben kitör rajta a veszettség, most Csendőtélkén talán arról volna nevezetes, hogy az egész falu magában hordja a legirtózatosabb betegség csiráit.

Egy munkanélküli rálőtt egy szocialista képviselőre

Brüsszel, június 16.

A belga parlament szerdai ülésén a karatról egy Vens nevű munkanélküli revorveres merényletet követett el Uitroever szocialista képviselő ellen. Az egyik golyó a munkaspárti képviselő kabát gombját vitte el, egyébként sértetlen maradt. A merénylet, letartóztatása után kijelentette, hogy azért akarta megölni a képviselőt, mert nem képviselte munkásság érdekeit.

Vajon ezzel rendben van?

Temesvár, június 16.

A temesvári vasuti üzletvezetőség tegnap kitiltotta a temesvári újságírókat az épületből, egyben pedig szigorúan megtagadta tisztviselőinek és alkalmazottainak, hogy újságíróknak információkat ne adjanak. A temesvári üzletvezetőség azt akarja megbosszulni ezzel az intézkedéssel, hogy a sajtó nem hallgatja el az üzletvezetőségen uralkodó anomáliákat és hogy legutóbb többek között védelmébe vette a folytonosan vexáló kisebbségi műhelymunkásokat. Gondolja a temesvári üzletvezetőség, hogy ezzel aztán minden rendben van?

Ha butorra van szüksége

ne sajnálja az utat és tekintse meg raktárainkat!

BRASSO
BUKAREST
MAROSVÁSARHELY

SZÉKELY és RÉTI
BUTORGYÁN R. T.

100—200 holdas

gazdaságot keresek megvételre. Város közelében előnyben. — Részletes ajánlatokat ármegjelöléssel „Kézpénz” jellegére Rudolf Mosse, Cluj közvetít.

KACKES KÉRJEN MINDENŐTT VEKNI
SÜTEMÉNY GAGEL KENYÉR

Hírek

Rövid közjáték

Enyhe és derűs nap, kék és balzsamos, lanya és bársnyos. Nincs szél, de a legegő kedvesen hintázik, valahol fejünk fölött. A zápor, melyek mult héten megmosdatták a talajt, most lehelik ki friss illatukat. Szagok ébrednek a hegyoldalon, de nem toladokadok és edesek, hanem alig észrevehetőek, egy csöpp fanyar árnyalattal. Az ég nyugodt és tiszta. Maga a tökély ez az árny: a természet bámulatos egyensúlya.

Egyébként a természet szakadatlanul harcol ellenük. A hadi tudomány minden felforgatóval támadt ránk, jégeső kopogó gépfegyverével, mennykővek ágyugolyóival, nyarak lángvetőivel, viharok rohamával, hóval és hóval, esővel és aszályval. Téli vízióid pedig alattomos ködöt bocsát ki, mely mint a fojtogáz, előnti a völgyeket, beszűremkedik ajtónk résén, tüdőkbe hatol, nyavalyákkal és járványokkal tizedel bennünket.

Mi úgy védekezünk, ahogy tudunk. Alkandóan öltözködünk és betekozódunk, előretörünk és hátrálunk, eláncoljuk magunkat lakásunk torlaszai mögé, amint az éji ellenség szeszélye kívánja.

Most fegyverszünet van. Az emberek egyszerre azt érzik, hogy boldogok. Aki boldogtalanok, azok is boldogok. Usznak a levegő jótékony áramában, hajadonfőtt felülük nélkül és ámulnak és mosolyognak. Egy darabig még gyanakodva tekintettek maguk köré s a beléjük csontosított bizalmatlansággal védekezni igyekeztek az elemek orvátadására ellen, de rájöttek, hogy erre nincs szükség. A fény, a hőmérséklet, az illat, a szín, minden őket szolgálja, bőrüket, torkukat, orrukat, szemüket.

Ugy rémlik, hogy ünnep van, pedig hétköznap van, mint a többi. Mindenki vidám. Ami kopott, az megszépül. Az alacsony összeolad a boltok villanyával, a kávéházak írók-füzereivel. Kávéházakat fedezünk föl, melyeket évek óta észre se vettünk, szeretnénk leülni ide is, oda is, mert megáhitjuk az egymással szembe fordított terített asztalakat, a tornácra tanyázó vendégeket, kikben ismeretlen jóbarátokat vélünk fölismerni. Már nincs olyan hideg, hogy fagyaltot ne lehetne enni s még nincs olyan meleg, hogy forró kávét ne lehetne inni. Minden lehetséges. Csak álmaink országában lehet ilyen éghajlat.

Azt képzeljük, hogy ez a nap nem is foglalt helyet robotos napjaink seregében, ráadás ez az ajándék életünkhöz, amit sem öregít meg s egykor majd komunkhoz egyáltalán nem fogják oda számítani. Kívül áll téren és időn, nem is változik a jelenhez.

Le kell innom ezt a napot, hogy el ne felejtsem és érdeme szerint dícsőitsem, mint remekművet. Dícsőittem a lila és narancssárga hirperő-tüzeket is, melyeket a hajómet látam, a bodzákat és juharfákat itt előttem, telefonon vidám ezüst pillait, lámpám arany fénykörét és dol-

Forum Mozgó, Brassó

Holnaptól, június 17-től kezdve

Forum Mozgó, Brassó

MADY CHRISTIANS, HANS STÜVE, SZÓKE SZAKÁLL, OTTO WALBURG-ot az

Asszony, akiről beszélnek

című szenzációs hangosfilm slágerben.

gozósobám csöndjét. Még egyre megbabonáztam figyelem. Nyitott ablakaimon beárad a sötét éjszaka s végigrohan a könyvek élettelen sorai között. Hallgatom a csöndet. Hallgatom, hogy a léptek zaja úgy hangzik föl hozzám, mintha szobámban járnának. Hallgatom, hogy ablakom alatt gyanutlanul szerelmes párok csókolóznak s csodálkozom, hogy mily nevetéses a csók cuppanása, ha magunk nem veszünk benne részt. Kapuzás után pár fiatal lány csöngött a szemben levő kapun. Mint bálteremben állnak a mások ellenséges utcán, késő éjjel s mikor nyílik a kapu, még mindig várakoznak, fájdalmasan bucsuzkodnak el a tündéri éjszaktól.

En se bírok tőle megválni. Nincs kedvem lefeküdni, az álom öntudatlanságába süppedni. Vírasszom ezt a csodálatos napot, marasztom vágyammal. Tudom, hogy kivétel és nem tart sokáig. Olyan, mint a boldogság, mely szívet a boldogtalanság tengerében. Rövid közjáték életünkben. Alig kezdődik el s már vége.

Kosztolányi Dezső.

— A BRASSÓI RENDŐRSÉG KÖRÉBŐL. Beszámoltunk már a brassói rendőrségnek követhetett személyi változásokról. Amint most értesülünk, Oprea György rendőrigazgató nem tér vissza többé itteni állomáshelyére, miután Nagyváradra helyezték át. Helyébe Craciun Miklós neveztek ki, aki elben a minőségben már működött Brassóban és akkor humánus gondolkodásával a nagyközönség rokonszenvét érdemelte ki.

— EGY-EGY ÉVI FOGHÁZAT KAPTAK AZ „ITT A PIROS — OTT A PIROS” HAZÁRDÓRJEI. Temesvárról jelentik: A temesvári törvényszék Ganea-tanácsa ma ítéltetett Frumusu Péter, Margitui Péter és Nussbaum Adolf hűbárdítók között felelt, akik a vonatokon az „Itt a piros — ott a piros!” játékkal fosztogatták a közönséget. A bíróság mindhármukat egy-egy évi fogházzal sújtotta.

— KÜLFÖLDI PÓSTAUTALVÁNYOK FELADÁSA. Pár napi szünetelés után ismét megnyílt a külföldi postautalványok forgalma, azon korlátozással, hogy a postahivatalok csakis a Nemzeti Bank engedélyezési záradékával ellátott utalványokat fogadhatják el. Eddigi gyakorlat szerint a Nemzeti Bank 1000 lejnél magasabb összegről kiállított utalványt nem engedélyez.

— Távirópóznára kötötte fel magát egy postai altiszt. Aradról jelentik: Csütörtökön reggel a kurticsi vám közelében egy távirópóznára felakasztva találtak egy középkorú férfit. A vizsgálat megállapította, hogy Coltea Péter 36 éves postai altiszttel azonos, aki az egyik külvárosban házmesteri állást töltött be. Coltea idegben szenvedett és ez kergette a halálba.

— ÉLŐ ÉS LEVÁGOTT ÁLLATOK, VALAMINT ÁLLATI TERMÉKEK NEMETORSZÁGBA VALÓ KIVITELE. Élő és levágott állatok, valamint állati termékek Németországba való kivitelénél a következő új előírások tartandók szem előtt: Élő állatok csakis Bodenbach vasúti állomáson át vihetők be Németországba; levágott disznók Bodenbach, Oderberg és Passau át; élő és levágott szárnyasok pedig: Passau, Salzburg, Simbach, Bodenbach, Oderberg, Beuthen, Hindenburg, Seidenberg és Libau át. Másfajta állatok és azok termékei, mint: olvasztott faggyú, belek, bőrök, paták, szarvak, gyapjú, tollak, tojás, vaj, sajtok és tejtermékek bármely határállomáson át bevihetők, azon megszorítással, hogy levágott disznók csakis bizonyos, hatóságilag megjelölt hentesárú-gyáraknak; élő szárnyasok pedig csakis szárnyas-hizláló telepeknél és vágóhidaknak kiülhetők. Beviteli engedélyt a határállomás földrajzi felvételéhez képest, a porosz, szász és bajor kormányok adhatnak.

— HARMADOSZTÁLY A VILLÁMVONATOKON. A május végén forgalomba helyezett „Regele Carol I.”, Bukarest—konstancai és a „Danubiul” Bukarest—galaci villámvonatokhoz legújabb egy harmadosztályú kocsit is csatoltak. Az előbbi 18 órákor indul Bukarest, Gara de Nord-ból és megszakítás nélkül, 3 óra alatt teszi meg az utat Konstancaig, míg az utóbbi 18 óra 20 perckor indulva, egyetlen megállással Brailában, 3 óra 25 perc alatt ér Galacra.

— MEGKEZDTÉK A MARBURGI KOMMUNISTA TISZTEK BÜNPÖRÉNEK TÁRGYALÁSÁT. Belgrádból jelentik: A hadbíróság szerdán kezdte tárgyalni a marburgi lázadás vádlottjainak bünpörét. Egy órnagy, nyolc főhadnagy és hadnagy és három altiszt szerepelnek az ügyben, akik, a vádirat szerint, kommunista felkelést szítottak. 9A tárgyalás előreláthatólag több napot fog igénybevenni.

— VESZETT KUTYA A KOLOZSVÁRI UCCAKON. Kolozsvári tudósítónk jelenti: Szerdán, az esti órákban egy veszett kutya rohant végig a Monostori-uton és az ott játszódozó gyermekeket összemarta. Összesen 5 gyermeket harapott meg. A megzavart gyermekcsereg kétségbeesett sikoltásaira felfigyelő rendőr aztán a veszett kutyát néhány revolverlövessel ártalmatlanná tette. A megmaradt gyermekeket beszállították a Pasteur-intézetbe.

— Az arany drachma árfolyamemelése. A görög pénzügyminiszter most kiadott rendeletével az arany drachma árfolyamát 15 papirdrachmáról 20-ra, illetve 22-re emelte. A külföldet ez annyiban érdekli, hogy ezáltal a görög behozatali vámok automatikusan 20—30 százalékkal emelkednek.

— RABLÓTÁMADÁS KOLOZSVÁRON, FENYES NAPPAL. Kolozsvárról jelentik: Vakmerő rablótámadás színhelye volt szerdán délben a Vasvári Pál-ucca, ahol Klein Dávidnak két ismeretlen férfi megtámadta. Kiszakították kezéből aktatáskáját, amelyben több ezer lej készpénz volt és gyorsan elmenekültek. Kleinné feljelentésére a rendőrség azonnal megkezdte a nyomozást, amely csütörtökön reggelre már eredményes is volt, mert a detektívek elfogták Rosca Vasile és Stoica Albert monostori cigánylegények személyében az uccai rablótámadás tetteseit. Kihallgatásokról azt hozták fel védelmükre, hogy munkanélküliek voltak s más uton már nem tudtak pénzhez jutni.

— KIK UTÁZNAK MAGYARORSZÁGRÓL AZ OLIMPIASZRA. Budapestről jelentik: A magyar olimpiai kiküldöttek költségeit sikerült végre előteremteni s most már csupán a kísérők ellátása körül vannak még nehézségek. Magyarországot a losangelesi X. olimpiáson ezekután 17 úszó, 3 modern pentatlonista, 6 vívó, 2 birkózó, 2 ökölvívó, 1 tornász és 3—5 atléta fogja képviselni.

— ELŐFIZETŐINK kísérjék figyelemmel a címkéjükön feltüntetett lejáratot. A lap zavartalan expedíciója érdekében gondoskodjék idejében a lejárt előfizetés megújításáról s ha akár postán, akár megbízottunk útján megújították az előfizetést, figyeljék meg, hogy 8 napon belül az új lejárat szerepel-e a címkén.

— KOMMUNISTA DIÁKOKAT TARTÓZTATTAK LE A BUDAPESTI EÖTVÖS-KOLLEGIUMBAN. Budapestről jelentik: A nagyhirű fővárosi Eötvös-kollégiumban a rendőrség egyidő óta a legnagyobb titokban kommunista diákok után nyomoz, akik állítólag aktív részt vesznek a mozgalmakban. A nyomozás tegnap befejeződött és annak alapján négy diákot és egy diáklányt őrizetbe vettek.

— A BRASSÓI NYUGDIJASOK FONTOS ÉRTEKEZLETE. A nyugdíjgyűlés brassói vezetősége kéri, hogy szombat délelőtt egy brassói, mint a brassómezei nyugdíjasok megbeszélés végett délelőtt tíz órakor a Gerverbevein udvarán gyülekezzenek. Tekintettel a fontos kérdésekre, minél számosabb megjelenést kérnek.

— IDEGEN ÁLLAMPOLGÁROK FIGYELMÉBE. A rendőrség idegenellenőrző osztálya felhívja egy Brassóban, mint Brassómezei területén élő idegen állampolgárokat, hogy a belügyminiszteri rendelet szerint irataikat sürgősen terjesszék elő a rendőrségnek, a rendes évi látogatás végett. Legkésőbb június 25-éig a munkügyi inspektorátus kebelében működő ellenőrző bizottság előtt kell, hogy legyenek az okmányok. A következő aktákat kell bemutatni: a tartózkodási engedélyt, a foglalkozást feltüntető igazolást, a globális adónyugtát az év második feléről és mindazokat az aktákat, amelyek arról tanuszkodnak, hogy mióta tartózkodik Romániában.

★ EGY NAGYSTILU NYARI KIALLITÁS BRASSÓBAN. Mint értesülünk, a kereskedelmi kamara az idén is egy, a helybeli kereskedelmet előmozdító nyári kiállítást rendez, mely „Szépség és divat” címen egy nagyvonalú programot tesz közzé. Előkelő berendezésű kiállítási helyiségek a divatcikkekben dolgozó összes kereskedőnek, iparosoknak és gyárosoknak alkalmat nyújtanak arra, hogy bemutathassák, miképpen alkalmazkodtak a viszonyokhoz. A kiállítási helyiségek a „Redoute”-ban vannak. A Forum-mozgóban este bemutatott divatrevü egy művészi felépített és díszített nagyszerű látványosság lesz, mely bemutatja a divatot egykor és most. Ezáltal sok tehetséges divatár szakembernek tág és hálás tér nyílik egyéniségének érvényesítésére, mely ezen szakmában jótékony feléledést fog hozni, miáltal a kiállítás el is érte célját. A kiállítás iránt minden téren nagy érdeklődés észlelhető. A kiállítási iroda G. Ongyérth Kolostor-uccai irodájában van.

Lemondott a kolozsvári magyarpárti tagozat elnöke

Kolozsvár, június 16.

A kolozsvári magyarság körében óriási feltűnést keltett, hogy Szentiványi József, a Magyar Párt kolozsmegyei tagozatának elnöke erről a méltóságáról lemondott. Lemondásának okáról hivatalos helyen nem nyilatkoztak.

Szabadulni akarnak a betétektől az aradi bankok

Arad, június 16

Nagy feltűnést kelt az aradi bankok kamatlábleszállítási akciója. A kamatlábleszállítás mögött az a szomorú tény rejlik, hogy a bankok szabadulni akarnak betéteiktől, amelyeket nem tudnak, de nem is mernek elhelyezni, viszont a betéteseknek fizetni kell a még mindig magas kamatozat. Ilyenformán a betétüzlet egyenlő a ráfizetéssel. A tegnapi nap folyamán a bankokból már is sokan vitték el a pénzüket.

★ Megjelent és már kapható a dr. Debreczy Béla ügyvéd és Fülöp Kálmán brassói táblai bíró szerkesztésében a mezőgazdasági adósságok szanalásáról szóló TÖRVÉNY ÉS VEGREHAJTÁSI UTASÍTÁS rendszeres magyarázata, különös tekintettel az erdélyi jogrendszerre. Nem magyarázó jegyzetekkel ellátott szövegkiadásról van szó, hanem a gyakorlati szempontok szemellett tartásával készült rendszeres feldolgozásról, a törvény anyagának áttekinthető csoportosításáról van szó és éppen ezért a könyv anyaga készen adja kézbe a megfelelő magyarázatot és megoldást mindazoknak, akik akár hitelezői, akár adósi érdekeltségükkel, akár ügyvédi, vagy bírói hivatásuknál fogva a törvény teljes ismeretét megszerezni óhajtják. A könyv szerzői és párhuzamosan magyar fordításban közli a törvény szövegét is, hogy a magyarázatok helyessége könnyen ellenőrizhető legyen. A szerzők különös gondot fordítottak arra, hogy a magyarázatok nem szakértő által is megérthetőek legyenek. A könyv terjedelme 296 oldal, ára 140.— Lei. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában.

— DUSGAZDAG EMBER VOLT ÉS ÖNGYILKOS LETT, MERT FELT, HOGY TÖNKREMEGY. Budapestről jelentik: Beszámoltunk tegnap arról, hogy Róna Richárd fővárosi bankigazgató öngyilkosságot követett el. A bankigazgatót súlyos állapotban szállították kórházba, ahol ma délután, anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna, meghalt. Róna dusgazdag ember volt, az utóbbi időben azonban rendkívül ideges lett a gazdasági válság miatt és állandóan attól félt, hogy tönkremegy.

★ ISTEN ORSZAGA FELÉ a címe Földi Mihály legújabb regényének, mely az Athenaeum 68 lejes sorozatában jelent meg. Ezen sorozatban megjelent könyvek állandóan rakatban vannak a Brassói Lapoknál. Keresse fel könyvosztályunkat, ahol csaknem minden könyvújdonasgot beszerezhet.

Nehéz annak a vendornak, Kinek fájdalom vannak. Ha ASPIRIN venne le, Semmi baja nem lenne.

ASPIRIN
De csakis a „BAYER-KERESZTTEL” és eredeti csomagolásban 20 és 2 tablettával valódi

BAYER

PÜSPÖK

GYÓGYFÜRDŐ

NAGYVÁRAD MELLETT
42 C° Rádiumos kénes hév víz
iszapfürdő
reuma, kösvény, ischiás, ízületi és ideggyulladások, Trombozis, női bajok és izadmányok gyógyítására.

Ujonnán berendezett osztály, idegbetegek számára
Gyógy- és üdülőkurák!
Hullám- és strandfürdő
Verseny-uszoda

Penzió előéadván:
I. o. — 140 II. o. — 120
Prospektussal szolgál az igazgatóság!

JUNÍUS 18.

— Két hét — a végrehajtás megakadályozásáért. Zalaegerszegről jelentik: Az itteni törvényszék ma tárgyalta azoknak a gazdáknak a bűnperét, akik a múlt év decemberében megakadályozták a végrehajtókat a foglalásban és a kivézenyelt csendőroket megköveztek. A bíróság hét gazdát 2—2 hetes fogházra ítélte. Az ügyész súlyosbításért felelbegett.

— IDŐJÁRÁSJELENTÉS. Budapesti táviratozzák: A Meteorológiai Intézet jelentése szerint lényegtelen hőváltozás várható, egyes helyeken zivatarokkal.

— Felrobbant és elégett utközben az autója. Dicsőszentmártonból jelentik: Különös és könnyen végeztesse válható szerencsétlenség történt a megyesi országúton. Grosz Sámuel textiláru nagykereskedő áruval megrakott autóján igyekezett hazafelé, amikor eddig még meg nem állapított ok miatt a benzintartály hirtelen felrobbant és az autó kigyulladt. Szerencsére a soffőr nem vesztette el a lélekjelenlétét, sikerült lefékezni a kocsi, amelyből aztán gazdájával együtt sikerült kiugrania, mielőtt ruhájuk tüzet fogott volna. Az autó és a rajta lévő árukészlet teljesen elégett, mert az országúton víz hiányában gondolni sem lehetett az oltás-
ra.

— ÜLDÖZIK A BAPTISTÁKAT. Déváról jelentik: Márza Ilie dévai baptista prédikátor, folyó hó 12-én Vancea Teodor kíséretében megjelent az alsóteleki imaházban. Alig vette kezdetét az istentisztelet, két csendőrt jelent meg az imaház előtt és a szertartást megakadályozva, felszólították a prédikátorokat, hogy kövessék őket a község házára. A prédikátorok több hívő társaságban el is mentek a község házára, azonban a községi jegyző a hívőket elzavarta és csupán a prédikátorok fogvatartását rendelte el, majd ő maga is elment az imaházhoz. A pásztor nélkül maradt nyáj, térdreborulva tovább imádkozott, miközben a hatóság közegek sulyos szidalmakkal illették őket, majd szétzavarták az egész társaságot. A csendőrok később, nagyszámu hívő kíséretében a két prédikátort kivették a községből. Márza prédikátor és társa a hivatalos hatalmukkal visszaélő csendőrok ellen megtették a bűnvádi feljelentést.

— Véletlenül agyonlőtte magát a saját fegyverével. Csikszeredából jelentik: Tragikus szerencsétlenség áldozata lett a környéken ismert Balázs I. Márton gergyóalfalusi földbirtokos. A vadászati rajongó ember fegyverével a karján hajtotta át a falu közelében levő erdőn egy tehenet. Utközben az elhanyagolt erdei ösvényen megbotlott egy kiálló fagyókérben s elesett. Zuhanás közben egy lehajló faágban megakadt a vadászfegyver és elsült. A golyó a földbirtokos fejét furta keresztül. A lövés zajára az erdőben dolgozó munkások összeszaladtak, a földbirtokos azonban már halott volt. A szerencsétlenségről értesítették a csendőrséget, amely kiszállott a helyszínre és megállapította a véletlen szerencsétlenség tényét. Az ügyesség megadta a temetkezési engedélyt.

— A BÍRÓSÁG ADJA KI A VALASZTÓI IGAZOLVÁNYOKAT! Az érvényben lévő közigazgatási törvény rendelkezései szerint a községi igazolványok (Carnet de identitate) szolgálnak választói igazolvánnyal, és ezért minden évben ezeket bevezetendők a választói lajstromszámok. A törvény intézkedésének megfelelően az illetékes hatóságok, és így a brassói primária is, már hetekkel ezelőtt megkezdették az igazolványok láttamozását. Most váratlan fordulat állott be ebben az ügyben. Ma távirat érkezett a brassói primáriára a helyi minisztériumtól, amelyben közli, hogy a választásokat a választási törvényben megállapított és a járásbírók által kiszolgáltatott választói igazolványok, (Certificat de alegator) alapján kell megtartani. Ennél fogva a választók ez évben is kénytelenek lesznek a kellő időben közlendő időpontokban a járásbíróknál személyesen kiadni a választói igazolványokat, mert csak ezek felmutatása mellett gyakorolhatják jogukat. Függetlenül tehát attól, hogy rendelkezik-e valaki községi tagsági igazolvánnyal, minden választó köteles lesz a hivatalosan megjelölendő időben a járásbíróknál választói igazolványát kiadni. A magyar választók legyenek résen és mihelyst megjelenik a hirdetés, mely közli az igazolványok kiadásának időpontját, azonnal váltsák ki a járásbíróknál igazolványaikat, hogy biztosíthassák joguk gyakorlását és ez által igaz ügyünk dialát.

— Ha fáradt és izgatott, ha álmatlanságban és gyakori félelemérzetben szenved, ha hasgörcs, mellnyomás vagy szív-fájás kinozza, akkor igyék reggel éhgyomorra 1—2 pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez megszünteti az emésztési zavarok okait s elhárítja a vértólulást. Az emésztőszervek gyógyításának több orvostanára elismeri, hogy olyan tüneteknél, melyek a tápcsatorna tartalmának önmérgezéséből származnak, a Ferenc József víz kitűnően beválik. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— UJRA VIZBEFULT LOVASTÓL KÉT SZEKERES. Temesvárról jelentik: Csak nemrégén számoltunk be egy halálos szerencsétlenségről, amelynek áldozata, egy falusi szekeres, két lovával együtt a Bégába fult. Most hasonló megrendítő dráma történt a Maroson, Ercsánád község közelében, ahol Prigler Miklós és Prigler József földművesek kétlovas szekere fordult a megáradt folyóba. Ugy a két falusi ember, mint a lovak az áradatban pusztultak el.

— Megbicskázta a lakóját, mert nem tudott házbért fizetni. Temesvárról jelentik: Megdöbbentő brutalitással tett tanúságot Perian György temesvári háztulajdonos Házában lakott már régóta Jozefi János, aki hosszú időn keresztül a legpontosabban fizette a házbért és csak most az utóbbi hónapokban nem tudott eleget tenni rendesen a kötelességének. Perian, a háztulajdonos, egyre durvábban viselkedett a szerencsétlen emberrel szemben, akire tegnap végül bicskával támadt rá és össze-vissza szurkálta. A durva házigazda ellen megindult az eljárás.

Önt is elvárom péntektől a
„GRAND HOTEL”-be
Eggeri Márta.

— NEM LEHET MEGFÉKEZNI A CSIKSZENTGYÖRGYI ERDŐORT. Csikszeredából jelentik: Csikszentgyörgyön van egy hatóság erdő, ama bizonyos Rusu Spiridon, aki a csendőroktól eltanult módszer szerint, okkal, ok nélkül, mindjárt a puskához kap és vitézként használja annak az agyát a védtelen emberekkel szemben. Ez ellen a Rusu Spiridon ellen már sok panasz hangzott el, azonban eredmény nélkül, mert a csiki hatóságok nem sokat törődnek vele, ha egy ilyen megvadult „kiskirály”, „rendet terem” a székelyek között. Most újabb három áldozata van Rusu Spiridonnak. Rövid Lázár, Várdi Lázár és Gál György csikszentgyörgyi legények régi szokás szerint bárca nélkül hozták fát kerítés-készítés céljából, abból a közbirtokossági erdőből, amelyben ők is résztulajdonosok. Olyan áfga volt, amit kitakarítani az erdőből nemcsak szabad, hanem kívánatos is. Rusu Spiridon mégis megtámadta a legényeket és a bárcát kérte. Azok azt felelték, hogy soha nem kellett bárcát váltani az ilyen hulladékfára. Rusu Spiridon még mindig megtehette volna azt, hogy följelentse a szerinte fatolvaj legényeket, de hát ez neki nem lett volna elég szórakozás. Előkapta a fegyverét és alaposan összeverte a három legényt, akik tudták, hogy nem üthetnek vissza, mert akkor a csendőrok jönnek s aztán a szeredai fogház. Így aztán sulyos sérüléseikkel éppen csak hazamentek, hogy aztán hetekig nyomják az ágyat. A legények természetesen orvosi bizonyítványokat szereztek s ezek alapján följelentették a hatalmával visszaélő erdőort, akinek ez nem az első esete.

— MEZŐÖRÖK MEGTÁMADTAK A TEMESVÁR—RONÁSZI MAGYAR TAGOZAT IFJAIT. Temesvárról jelentik: A Magyar part ronási tagozata tegnap este ülést tartott, amelyről a magyar ifjak a késő esti órákban tértek haza. Utjukban váratlanul mezőörök támadták meg őket és több lövést adtak le rájuk, szerencsére azonban egyik golyó sem talált. A magyarság körében a garázdálkodó mezőörök eljárása kínos megdöbbenést keltett.

— A külföldi gabonapiacokról. Az elmúlt héten a külföldi gabonapiacokon azt a kérdést tárgyalták leginkább, hogy Kanada megkezdje-e a buzadumpingot vagy nem. Mig az előző években az Egyesült Államokbeli Farm Board hatott zavarólag a gabonatörzsdéken, újabban Kanada tervei nyugtalanítják a piacot. Winnipegben egy hét alatt 3—4 centtel esett a buza s az árfolyamok esését csak előmozdították a Poolok likvidálásáról elterjedt hírek, amelyek azonban annál inkább alaptalanoknak tekintendők, mert a Poolok hitelezői amúgy sem juthatnának készpénzhez. Sokkal valószínűbb, hogy a hossz ellenes hangulatot az európai és amerikai államok kedvezőtlen pénzügyi helyzete idézte elő. Ezenkívül a vetésállásjelentések szerint mindenütt kitűnő termés ígérkezik. A déli államokban megkezdtek az aratást, a gazdák régi készleteiken tudnak, ezáltal a látható készletek növekednek, ami a mértékadó tőzsdékre nagyon kedvezőtlen befolyást gyakorol.

Udvarhelymegye még sem szerel le

Székelyudvarhely, június 16
Kevesen tudják, hogy a Nagy Leszerelési Konferenciázás mellett, egy kis leszerelési konferencia is dolgozott, egy egész kicsi leszerelési bizottság, olyan pirinkó, hogy olyan kis betűkék legnagyobb sajnálatunkra már nincsenek is a betűgarnitúrában. Ezt a mikroszkópikus leszerelő társaságot azonban hatalmas ambíciók fűtötték: példát mutatni a Nagynak, a Tehetetlennek, hogy: „ime kérem ezt így kell csinálni. Általunk megoldott a komplexum. Felvilágosítással szívesen szolgálunk, levelezőlap hívásra házhoz megyünk, folyvást lehet urrak, folyvást lehet...”

Nincs kizárva, hogy ezek a mikroszkópikus leszerelő egyedek úgy gondolták, hogy a Nagy Tehetetlen onnan Genfből, vagy Lausannéból meglátja itt ezt a leszerelő szárnypórbálgatást, ezt az udvarhelymegyei házi dolgozatot, ezt a leszerelési önképzőkört és a homlokára üt mondván: „Nézd a”, hát ezt így kell? — aztán leszól ide Udvarhelymegyébe — kérem urak, ha szabad, ha lesznek szívesek, folytassák Németországon és Frankhonon és Anglián, mert mi úgy látjuk, hogy önök nincsenek építő munkára predesztinálva, önök leszerelő zsenik, jöjjenek hát és szereljék le a világot, jöjjenek, mert a világ még csak félig van le és ha önök jönnek, akkor egészen le lesz. Szerelve persze.”

Ezt gondolhatták az urak, a Jorga-kormány udvarhelymegyei exponensei, mikor elhatározták, hogy leszerelik Udvarhelymegyét. Ezt a naiv házidolgozatot csak olyan alapon lehet megérteni, hogy az urak példát akartak mutatni, le akartak vizsgázni, a leszereléstanból. És le is vizsgáztak.

Egy kimutatás készült, — melybe belekerült mindenki, kinek a kezébe a fegyver nem kívánatos jószág. Sőt a disznóláb sem, mert bizonyos teoriák szerint még az is elsülhet.

Szóval egy kimutatás készült az udvarhelymegyei feyvertartókról — szám szerint ötszáz egynehányról — mely dr. Hinléder magyarpárti ügyvezető elnök nevével kezdődött és valamelyik havas-alji székely bácsival végződött, kinek „kócsos” flintáját szintén leszegzendő volt ez a világmegváltó elgondolás, ez a fiók-konferencia, ez a feltűnési borbetegség.

Dr. Hinléder és a „kócsos” flinta közt aztán helyet foglalt mindenki, akár fegyverről, akár revolverről, akár disznólábról, akár vadászból, akár civilről, akár kenyérkeresetről, akár önvédelemről volt szó. Sőt, még a hadsereget sem kímélték ezek az urak, mert csak a nemrég ünnepélyesen eskütt tett tartalékos tisztek felszerelését képező pisztolyukra is kiterjedt az „elgondolás”.

Egyedül a latin-, német-, meg francia- „puskának” kegyelmeztek volna. Esetleg. Esetleg, mert eme urak nagyon a szívükön viselték a leszerelés kérdését.

Még mielőtt azonban botrány lett volna a dologból, bekövetkezett az a természetes folyamat, hogy a Jorga-rezsim egy éves korában gyomor-reményességben csendesen kimult. Talán ez a leszerelési rendelet lett volna ennek az egy éves rezsim-aggastyánnak utolsó vegetatív jelensége.

És jött a Vajda-kormány, mely dr. Bárbat György ügyvédet bizta meg a prefektusi teendők elvégzésével. Azt a dr. Bárbatot, ki az udvarhelyi vadászok elnöke és aki a leszerelés ellenzékének vezére is volt.

És aki tudja, hogy nem a „kócsos” flintákat kell leszerelni, hanem a könnyet, a nyomort, a bánatot, a jajt, a korrupciót, a hatalmi idegzavart és az olyan politikusokat, kiknek még ma is csak az probléma, hogy valahol a havas-alján bizonyos Andris Gergő vagy Szabó Esvány, a nagyapjától örökölt „kócsos” flintájával nem-e veszélyezteti a világ békéjét?!

Tomcsa Sándor.

— Az Egyesült Államok aranykészlete. A Federal Reserve Board jelentése szerint az Egyesült Államok aranykészlete június 8-án 2980 millió dollár értéket képviselt, ami 1034 millió dollárral több, mint amennyit a törvény előír.

— Szabadlára helyezték Vannay Lászlót. Budapesti jelentik: A puccsügy miatt letartóztatott Vannay Lászlót, a katonai törvényszék tudvalevőleg hathónapi államfogházra ítélte, a legfelsőbb honvédfőtörvényszék ma szabadlára helyezte. Az indoklás az, hogy a hathónapot már kitöltötte és nem valószínű, hogy a felsőbb bíróságtól sulyosabb ítéletet kapjon.

Elmérgesedik a román—magyar sportkonfliktus

Bukarest, június 16.
Az ismert nemzetközi sortháboruságnak nem akar végeszakadni. Addig határoztak egy az egyik, mint a másik oldalán, míg csakugyan sikerült nagyra fel-fújni az „ellentéteket”.

Az elmaradt román—magyar amatőr Európa-kupa mérkőzéssel kapcsolatban a magyar labdarúgószövetség most beadvánnyal fordult a kupa-bizottsághoz, melyben kéri, hogy 3:0 gólaránnyal a magyarok javára írják a mérkőzést. Román sportkörökben a hír nagy feltűnést és megrökönyödést keltett.

♦ Jó eredménye volt a brassói bíróvizsgának. Pár nappal ezelőtt tartották meg Xifando bukaresti kiküldött és Dordea nagyszabasi ligamegbizott jelenlétében a brassói futballbíró vizsgákat. A jelentkező tizenkét brassói jelölt közül tizen sikeresen tették le a vizsgát. A szép eredmény dr. Nagy István brassói bíróbizottsági elnök érdeme, aki a kéthónapos kurzust vezette.

♦ A lengyel egyetemisták Bukarestben is kikaptak. A lengyel egyetemi válogatot, miután Kolozsváron két mérkőzésen hatalmas számu gólokkal terhelten vereséget szenvedett, a fővárosban is ellátogatott, ahol ugyancsak kevés dicsőséget szereztek a lengyel sportnak. Bukarest egyetemi válogatottja 3:1 (1:1) arányban legyőzte a Varsó egyetemi csapata néven szereplő együttest.

♦ Kirándulás a Bucsecsre. Az „Encian” turista egylet vasárnap két kirándulást rendez a Bucsecsre. Az első egynapos melyre indulás szombat éjjel 12 órakor az „Astra”-mozgó elől, autóval. Utiköltés oda-vissza tagoknak 45, nem tagoknak 55 lej. — A második kirándulás kétnapos mégpedig vasárnap és hétfő. Indulás szombaton éjjel a 12 óras személyvonattal a nagyállomásra. Mindkét kirándulásra jelentkezések péntek estig az „Encian” egyesületi helyiségében, Hirschert u. 21. (Szöllő-vendéglő külön szobájában). ♦ Versenykiírás. Az Aradi Meteor kéreppár club 1932. évi június hó 26-án vasárnap d. u. 3 órai kezdettel a temesvári országúton 50 klm. hármas csapat versenyt rendez. A versenyben részt vehet minden szövetségi taggyeület egy vagy több hármas egyesületi csapattal. Nevezési díj csapatonként 150 lej. Nevezések 1932. június hó 24-én esti 9 óráig Hartner Gusztáv egyesületi titkár címére Arad, Str. Numa Pompiliu No. 11—13. küldendők.

Iskolák Egyesülete

— FÖLVÉTEL A NAGYVÁRADAI ORTH. ZSIDÓ FIU- ÉS LEÁNYGIMNÁZIUMBAN. A nagyváradi orth. zsidó hitközség felévszázados fiu- és leánygimnáziumában, Erdély egyetlen orth. zsidó, nyilvánossági jogu középiskolájában, az 1932—33. tanévre szóló jelentkezések folyamathatnak. Ez intézetnek valamennyi osztályaiba iratkozni számdekozik a fölvétel iránti kérelmüket folyó hó 25-ig föltétlenül nyujtsák be az iskola igazgatóságához. Az ujonnan iratkozők kötelesek az iskolai, születési, állampolgársági s az ujrallási bizonyítványukat beküldeni. Folyamodványmintával s minden egyéb felvilágosítással készséggel szolgál az iskola igazgatósága. Válaszbélyeg melléklendő. Mindkét gimnázium négy-négy osztályu.

— A BRASSÓI SZÉKELY TÁRSASÁG pék, szabó, asztalos, autószerelő, bádigos-szerelő, szobafestő, cégfestő-mázoló, cipész, csizmadiaiparra keres tanulókat. Egyik-másik iparral teljesen ingyenesen is elhelyezhetünk fiukat. Felvilágosítást adhat József Domokos főtitkár, Brassó, Kálvin János-utca 3. Válaszbélyeg.

★ A BRASSÓI REFORMATUS LEÁNYGIMNÁZIUMBAN, a női kereskedelmi tanfolyamon és a felsőkereskedelmi iskolában a felvételre vonatkozó előjegyzések megkezdődtek. Előjegyezteni lehet az iskola irodájában, (Calea Victoriei—Kut-ucca 7. sz.). Vidéki és helybeli érdeklődőknek felvilágosítással szolgál az igazgatóság.

Szabó Dezső: Karácsony Kolozsvár

c. legujabb regényének ára 120 lej. Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályaiban.

Modern Mozzó BRASSO
Tel. 518.
Ma, esütörtökön kerül bemutatásra a németül beszélő és éneklő filmszínész:
Karamasoff testvérek
A főszerepben: Anna Sten és Fritz Kor'n'r.
Dostojewski regénye után.
Péntektől kerül bemutatásra a legsikerültebb németül beszélő és éneklő filmoperette a
„GRAND HOTEL”
Paul Frank szindarabja után.
Eggeri Mártával.
Előjáték: GIGLI legujabb operáriája.

A nagyváradai nyugdíjasok hiénájának nyaka körül szorul a hurok

Egy bukaresti álhírlapíró becsapta egész Nagyváradot, megamisította Teodorescu pénzügyigazgató aláírását, százalékoszedett és zsarolta a nyugdíjasokat és kiskirály módjára élt

Nagyvárad, június 16.

Néhány nappal ezelőtt egy feltűnő eleganciájú fiatalember jelent meg Nagyváradon. Az illető, mint Sima Augustin, a Curentul itteni megbízottja és tudósítója mutatkozott be és így bejutott nemcsak a város legjobb körébe, de a hatóságok is a legteljesebb rendelkezésére állottak, mindennemű felvilágosítással. Főleg a pénzügyigazgatóságon látták sokat megfordulni Simát. A nyugdíjasok, akik nap-hosszat ácsorogtak az előtt az épület előtt, amelybe ő, mint a legnagyobb bennfentes járkált, bizonyos tisztelettel néztek rá és többen fordultak hozzá teljesen ismeretlenül, hogy némi protekciót eszközöljön ki a számukra. Sima ur végighallgatta a panaszkodó nyugdíjasokat és megígérte, hogy okvetlen tesz valamit az érdekében.

Nemsokára aztán kijelentette, hogy meg lesz a nyugdíj, azonban ezt nem teheti ingyen és bizonyos százalékot kér, a megkapott illetmények után.

Mibe nem egyeznek bele ezek a hónapok óta éhezők, minden torturán keresztül ment nyugdíjasok? Szó nélkül belementek a percentrendszerbe, fizették a súlyos percenteket Simának, aki titkosan arccal járt-kelt, panaszkodott a nehézségekről, amibe a nyugdíjak megszerzése ütközik és mind magasabbra srófolta a százalékokat.

Egyszer aztán több nyugdíjasból álló küldöttség jelent meg a rendőrségen és feljelentést tettek Sima ellen, hogy amíg azok

akik hajlandók neki fizetni, megkapják illetményeiket, addig ő, hónapok óta nem kapnak egy lejt sem kézhez.

Ugyanekkor ezek a nyugdíjasok elmentek az összes helybeli lapokhoz is és kérték, hogy írjanak a nyugdíjhiéná ellen. A lapok, amelyek jól tudják, mi folyik itten a nyugdíj fizetések körül, élénken kikeltek Sima ur rendszere ellen és felhívták a hatóságok figyelmét is, hogy valamilyen módon szüntessék be ezt a zsarolást.

Miután a cikkek megjelentek, Sima Augustin sorra járta az összes szerkesztőségeket és hatalmas patáliát csapott. Megveréssel fenyegette a cikkírókat és sajtóperrel a lapot. Majd meglátják, hogy meddig ér az ő keze és mit tud ő csinálni. Megöli az összes váradai lapokat. Egy esetben azonban mégis hajlandó elállani a bosszútól. Ha a lapok leközlök az általa megírt rektifikáló cikket.

Mit tehetnek a kisebbségi lapok, főleg Nagyváradon, akkor amikor egy Sima Augustinnal állanak szemben? Leközlöttek a rektifikációt, amely tisztára mosta a Sima ur bemocskolt becsületét, sőt még érdemeit is méltatta.

Mindennek már jó néhány hónapja a nyugdíjasok nagyrésze azóta is kapta százalékos ellenében az illetményét, nagyrésze pedig éhes szemekkel nézhetette, amint

ugyanakkor, mikor őket elutasították azzal, hogy nem érkezett részükre pénz, a többiek az ablakon keresztül kapták Sima ur saját kezéből az ezreket.

Néhány nappal ezelőtt ismét küldöttségbe tömörültek a kisemmizett nyugdíjasok, most már azonban nem a rendőrséghez és nem a lapokhoz fordultak, hanem a vizsgálóbíróhoz. Elmondották ismét panaszaikat: Csak azok kapnak nyugdíjat, akik Sima urnak fizetnek. A nagy többség hiába ácsorgott a pénzügyi palota előtt. Nincs pénz, mondta nekik Teodorescu volt pénzügyigazgató, de ugyanekkor a kijáró a szemüklátára adta ki a pénzt az ablakon.

Popovici Livius váradai vizsgálóbíró megindította a vizsgálatot és heteken keresztül folytatta a kihallgatásokat. Legutolsónak Teodorescu volt pénzügyigazgatót hallgatta ki és ez a kihallgatás patantotta aztán ki a tulajdonképpeni szencziót.

Popovici vizsgálóbíró ugyanis előtárta Teodorescunak azokat a bonokat, amelyek

Általános moratóriumot követelnek Magyarországon

Budapest, június 16. Szerdán délután a pénzügyminisztériumban összeült a százas bizottság Magyarország gazdasági helyzetének megbeszélésére. Gaál Gaszton kérte, hogy a kormány azonnal rendelje el az általános moratóriumot és függesztesse fel az összes belföldi adósságok kifizetését, mert a földmivesek és kereskedők kilencven százaléka csődben van. Korányi pénzügyminiszter kijelentette, hogy a kormány ezt nem rendelheti el, mert teljesen felforgatná vele az ország gazdasági strukturáját.

Egy romániai kalandornő szenzációs leleplezése a londoni bíróság előtt

Hipnotizálta áldozatait, akiket aztán kifosztott

London, június 16. Különös ügyet tárgyalta a londoni törvényszéken Floyer bíró.

Egy fiatal millomos rokonai megpároltak egy cigányleányt, hogy a fiút megfontoltan és hipnotikus befolyással hatalmában tartja.

A fiatal milliomost Charles Bear-nak hívják, a leányt Vonescu Mirceának. A tárgyaláson Bear kijelentette, hogy feleségül akarja venni Mirceát és rokonai ezért akarják gondnokság alá helyezni és Mirceától elválasztani.

A bíróság már majdnem elutasította Bear rokonainak keresetét, amikor fellépett a család ügyvédje és iratokat mutatott be, amely szerint

a 23 éves állítólagos cigány leány azonos

nos Vacresca Mirceával, aki Romániából származott Londonba és különböző nevek alatt már végigszelhámzkodta fél Európát.

Csakugyan tanult hipnotizőr, aki áldozatait hatalmába keríti és így fosztja ki.

Az ügyvéd indítványozta a jelenlévő nőnek azonnali letartóztatását, amit a bíró odamódosított, hogy őrizetbe vettette Vacresca Mirceát. A rendőrségen hamarosan kinyomozták, hogy a fiatal nő ellen több európai ország rendőrsége becsatolt ki köröző levelet és ezért letartóztatta.

Érdekes, hogy Charles Bear kijelentette, hogy megparja amíg Mircea kitölti azt a büntetését, amelyet az angol bíróság kiszab rá és azután mégis feleségül veszi.

HERCULES S. A.

KÖTÖTTÁRUGYÁR FIÓKJA

Kérjük a tisztelt vevőközönséget, méltóztatásnak új helyiségünket megtekinteni.

ÁTKÖLTÖZÖTT:
BRASSÓ, KAPU-U. 32. SZ. ALÁ
(Volt Rosenberg-helyiség)

alapján a megperccentezett nyugdíjak kifizetési történetek és megmutatta, hogy mind az ő aláírásával van ellátva.

A pénzügyigazgató átnézte a bonokat és meglepetve jelentette ki, hogy az aláírások nagyrésze hamisítottak. Ötvenhárom bonon úgy a rendelet, mint az aláírás hamis.

A vizsgálóbíró ezután írásszakértőkkel vizsgálta meg az aláírásokat és kiderült, hogy azok tényleg hamisak.

Természetesen erre a felfedezésre megindult a vizsgálat az irányban, hogy ki lehetett az, aki összejátszva a pénzügyi tisztviselőkkel, megamisította a bonokat és ezeknek segítségével súlyos ezresek

Az eddigi vizsgálat mindenképpen amellel szól, hogy

a hamisításokat Sima Augustin követte el, akinek mint kiderült, nem ez az első okmányhamisítása az életben.

Egyébként napokkal ezelőtt a Curentul nagy cikkben hívta fel az olvasók figyelmét Simára, akivel semmi közösséget nem vállalnak. — Igaz, mondja a cikk, hogy egyidőben megbízottunk volt, azonban annyi visszaélést követett el a nevünkkel és annyiszor sodort bennünket kellemetlen helyzetbe valótlán és légből kapott tudósításaival, hogy kénytelenek voltunk elbocsátani.

Most csak arra vagyunk kíváncsiak, hogy ezek után kik és mikor kerülnek hűvösré.

Megérkezett Mussolini ajándék-gépe Budapestre

Budapest, június 16.

A „Giustizia per L' Ungheria” szerdán délután háromnegyedöt órakor érkezett Budapest felé. Előtte a magyar légiforgalmi társaság egyik utasszállító gépe repült, mögötte pedig egy kilenc egységből álló repülőraj. A felhőtlen időben tisztán lehetett látni, hogy a „Giustizia per L' Ungheria” hatalmas kört ír le a királyi palota felett, majd leereszkedik a mátyásföldi repülőtéren.

A földetérés pillanatában a repülőtéren elhelyezett zenekar rázendít a magyar, majd az olasz himnuszra, amelyet a hatalmas számban egybegyűlt közönség levetett kalappal hallgat végig. Ezután Kenéz kereskedelemügyi miniszter előlép és a magyar kormány nevében üdvözlő és gépből kiszálló Liberaty őrnagyot és Constandi repülőhadnagyot, akik a „Giustizia per L' Ungheria”-t Magyarországra hozták.

Következett a gép hivatalos átadása, Arlotte budapesti olasz követ, kormánya nevében, meleg és bensőséges szavakkal adta át a „Giustizia per L' Ungheria” Magyarországra birtokába.

Az ünnepélyes aktus után az olasz repülő és a kíséző impozáns tömeg a Stefánia-úton át a Hősök emlékművéhez vonultak, amelyre Liberaty őrnagy és Constandi hadnagy kékszállagos koszorút helyeztek a következő felirással: „Az olasz királyi aviatika a magyar hősöknek.” A hősök emlékművétől hosszú sorban az Andrássy-úton, Vilmos császár-úton vonult végig a menet a Gellért szállodához, ahol az olasz pilóták lakosztályát kijejlítették.

Este az olasz repülő tiszteletére a magyar légügyi hivatal vacsorát adott. Csütörtökön a kormányzó fogadta az olasz pilótákat, akiket magas kitüntetésben részesített. Ugyancsak a déli órákban megkoszorúzták Endresz és Bitay sirját.

34%-os ármérséklés ★ a Lady

A régi felülmulhatatlan minőség, ugyanaz a tisztaság, ugyanazok a bódító parfümök, garantáltan eredeti üvegcékben.

A gyártmányok árának leszállítása lehetővé vált a nyersanyagok olcsóbbodása folytán.

KÖLNIVIZEKNÉL

Nemcsak az elsőrendű életszükségleti cikkek olcsóbbodnak, hanem azok is, amelyek széppé teszik az életet, kedvesebbé, elviselehetőbbé. A hírneves Lady-gyártmányok: Jockey Club, Rouge et Noir, Perle de Paris és Parisienne árainak leszállítását a közönség széles rétegei, amelyek a gyártmányok vevői, lelkesedéssel fogják fogadni.

Kérjen eredeti üvegcéket a Lady garanciapecsettével. Ugyanazt a csodás gyártmányt kapja, de sokkal olcsóbb áron!

distillées par

Lady

— Ujabb amerikai bank fizetéképtelensége. A newyorki Mechanics Bank beszüntette a fizetést. A banknak 19 millió dollár betéte van. A nevezett intézetet a Reconstruction Finance Corporation sem volt képes megmenteni.

— Belső kölcsönrel szánják a bécsi Kreditanstaltot? A Kreditanstalt külföldi hitelezőivel folytatott állandó tárgyalások eddig nem vezettek kielégítő eredményre. A Reichspost jelentése szerint az osztrák kormány elhatározta, hogy kísérletet tesz a Kreditanstalt szanálására a külföldi hitelezők segítségére való figyelem nélkül. A szanálás olyképpen történik, hogy a Kreditanstaltnak a bécsi Nemzeti Banknál levő adósságait az állam venné át. Ebből a célból 200 millió schillinget kitevő belső államkölcsönt venne fel a kormány s a jegybanktól átvinné a Kreditanstalt 540 millió schillinget kitevő váltóit. 200 milliót azonnal kifizetné a kormány az államkölcsönből, a többit átalakítaná 20 éves hosszulejáratú kölcsönre s arra kötelezvényeket bocsátana ki.

— A Coty illatszergyár osztalék nélkül. A hírhedt Coty francia illatszergyár részvénytársaság 1931 évi gazdálkodását „csak” 2,2 millió frank tiszta nyereséggel zárta; az egész nyereséget új számlára vezetik át s osztalékot nem fognak fizetni.

— Németországban elrendelték a külföldi követelések összeírását. Berlinből jelentik: A birodalmi kormány elrendelte a külföldi követeléseknek a június 15-iki állapot szerint való összeírását. A követeléseket legkésőbb július 1-ig be kell jelenteni. A kormány illy módon akar áttekintést szerezni a külföldön befagyott követelések állapotáról.

— Az északamerikai acélpárnak kevés a rendelése. Az United Steel Corporation májusban nagyon kevés megrendelést kapott. A májusi rendelések mennyisége 2 millió 177 ezer tonna volt, ami 150 ezer tonnával kevesebb az áprilisi rendeléseknél.

Hátulról való agyonlövésre ítélték Mussolini merénylőjét, barátnője pedig 30 évi fegyházát kapott

Róma, június 16.
A római törvényszék ma ítélkezett Bogonetti anarchista és Blaha Margit bécsi táncosnő felett, akik a múlt év folyamán merényletet kíséreltek meg Mussolini ellen. Bogonetti tudvalevőleg a Duce firenzei utazását akarta felhasználni terve végrehajtására, a rendőrség azonban az utolsó pillanatban ártalmatlanná tette.
Bogonetti tervéről tudott barátnője, Blaha Margit táncosnő is, akinek szállodai szobájában volt elrejtve a Mussolininek szánt bomba.
Kivülük a rendőrség akkor még több bűntársukat is letartóztatta.

A mai tárgyalás egészen rövid ideig tartott és a bíróság csakhamar meghozta az ítéletet. Bogonetti hátulról való agyonlövésre ítélt, míg Blaha Margit táncosnő harminc évi súlyos fegyházát kapott.
Az ügy két kisebb szereplőjét is tíz-tíz évi fegyházzal sújtották. Az ítélet kimondja, hogy Bogonettin a kivégzést huszonnégy órán belül végre kell hajtani.
Ugyancsak ma kezdette meg a bíróság a legutóbbi Mussolini-ellenes merénylet tettesének, Bardoletti anarchistának a pörét tárgyalni. Bardoletti is minden valószínűség szerint halál vár.

Bebiztosította ügyfeleit baleset ellen, aztán levágta egy-egy ujjukat

Páratlan biztosítási csalások egész sorozatáról rántották le a leplet Csehszlovákiában — Oncsonkítások, önbetörések, öngyújtások, színtelt kutyamarások segítségével közel egymilliót csalt ki a biztosítóktól egy megszervezett társaság

Prága, június 16.
Csaknem párjukat ritkító biztosítási csalásoknak jöttek a nyomára Turnov vidékén.
A csalások nyomára nemrégiben jöttek rá, amikor Hrdy László rokytnicai malomtulajdonos pénztárszekerényét „rabolták” ki.
A páncélszekerényt még áprilisban furta meg és Hrdy, aki biztosítva volt betörés ellen, bejelentette, hogy 90.000 koronája tűnt el.
Már akkor feltűnő volt, hogy mily „szakavatlanul” hajtották végre a kasszafurást és hogy sem Hrdy, sem egyetlen hozzátartozója nem lett figyelmes a betörésre.

A megindult nyomozás során megállapítást nyert, hogy a pénztárban nem volt és nem lehetett semmilyen pénz s ezért Rokeytnicére küldtek két prágai detektívet, akik már több agyafurtt biztosítási csalást lepleztek le. Itt is ez történt. Kiderült, hogy Hrdy nem csupán a kasszafurás körül követett el biztosítási csalást, hanem sok más dologban is tettes. Így egy Sikmund László nevű barátja segítségével autóját szándékosan az árokba vezette, ahol a gép összetört, de amennyiben egyes alkatrészei még használható álla-

potban voltak, fadorongokkal pozdorjává zúzták azokat.
A biztosítótól 22.000 korona kártérítést kaptak ezért.
Ezenkívül Sikmund egyéb „üzleteket” is csinált. Egyelőre 13 esetben állapították meg, hogy embereket bebiztosított baleset ellen s aztán levágta egy-egy ujjukat, hogy kártérítést kapjanak a biztosítótól.
Ezek a kártérítési összegek nem voltak csekélyek, például egy Broz László nevű ember egy ujjáért 55.000 koronát kapott.
Ezekről az ujj-szabdalásokról széles körben mindenki tudott. Az „ujjcsalók” vakmerőségükben odáig vetemedtek, hogy önálló táncmulatságot akartak rendezni. Ebbe a társaságba tartozott még Hrdy Milos, Hrdy László fivére, Házi János és Drahonovszky Pál, akiket mind letartóztattak.

Azonkívül vizsgálat tárgyát képezi még a Sikmund József prasevici lakosnál támadt tüzvész, amely Sikmund bevallása szerint 150.000 korona kárt okozott. Azonban most kiderült, hogy a tűz előtt elvittek és elrejtettek minden értékes tárgyat a házból és Hrdy László, valamint Tupáček József lakosán helyezték el. Sőt a társaság odáig ment, hogy még a tűz kitörése előtt Sikmund társaságával beállított Horáček János radvanici vendéglőjébe s jelezte a tüzet. Horáček önkéntes tűzoltó s a társaság tréfát üzent belőle, majd arra kényszerítette, hogy öltözzék be tűzoltói egyenruhájába.

Midőn a vendéglős ennek eleget tett, Sikmund azt mondta neki, hogy most már mehet tüzet oltani s valóban abban a pillanatban gyulladt ki Sikmund háza.

Még további gyújtogatási esetben nyomoznak, azonkívül számos kutyamarási esetben.
A kutyák gazdái ugyanis az állítólag megmarat emberrel megosztottak a biztosítási összegben.
A biztosító kára az eddigi megállapítások szerint több mint hatszázezer koronát tesz ki, de bizonyos, hogy az összeg meg fogja haladni az egymillió koronát is.

Eddig nyolc személyt tartóztattak le, akiket beszállítottak a jungbunzlaui kerületi bíróság fogházába.

Tamási Áron.

ÁBEL A RENGETEGBEN

REGÉNY *

Ezzel elváltunk s mivel már jó délebed lehetett, ettem valamit s adtam Bolhának is. Aztán visszamentem az őlfákhoz, hogy a számbavételek befejezzem. Tizenkét öllel több jött ki, mint kilencszáz. Elmentem s elől kezdtem ismét. Az igazságos számításnak szenteltem az egész délutánt, akárhogy számoltam, a tizenkétől örökké felül maradt a kilencszázon, mintha erre megesküdt volna. Végül is „A” betűt írtam erre a tizenkettőre, ami Ábel-t jelentett s a többit tudtam.

Aztán nekimentem az éjszakának, amit nyugalomban töltöttem el.

Másnap reggel, ahogy a házi teendőket s a kecske-fejést elvégeztem, arra határoztam magam, hogy megismerkedem a környékkel, a fákkal, a patakokkal, a hajlásokkal, a domborulatokkal, a sziklával, az utakkal s az ősvényekkel. Magamhoz vettem a kicsi fészét, amit harapós gyermeknek hittam, mert a csorbasága miatt inkább harapott, mint vágott, s magamhoz vettem Bolhát is, aki két nap alatt ugy ifényesedett a kezem alatt, mint a rézkrajcár. Emigy felszerelve elindultam, hogy bejárjam a dus erdei országot, amely felett én uralkodtam egyedül. Nem messze a háztól, abba az irányba mentem, amerre az ajtó nyílt, egy olyan bükkfát találtam, amelyen nem sok lehet az Isten földjén. Nem is nagy volt, hanem a nagyok között is óriás. A dereka olyan vastag, hogy az én ölemmel háromszor sem értem körül. Akkor odva neki, hogy szorultságból szobából szolgálhatott volna s eluralkodott rengeteg ágaira fel lehetett volna rakni egy falut. Erősen szerettem volna felmenni rá, de ehhez lajtortja kellett volna s az nem volt. Így hát tovább folytattam az utat.

Egy olyan erdőrészen mentem keresz-

tül, ahol egyformán tanyázott a bokor, a sarju-erdő s az óriás-fa. Volt ott többféle bodza-bokor és többféle áfonya-bokor, csipkerózsa-bokor és berkenye-bokor, dardás füzfa és egy-egy nyomorék boróka; bejebb elvegyesen bükkfa, cserefa, gyertyánfa, nyírfa és többféle fenyőfa s ezek között egy-egy kórisfa és juharfa kérték az engedelmet a növényre. Tovább egy tiszta fenyő-erdőbe értem, amelynek a fái tornyokkal versenyeztek. Ahogy itt haladtam volna keresztül, egy kicsi kerek tisztásra érkeztem, melynek a közepén elszáradt fenyőfa-ágak voltak rakásba hányva. Körülnéztem, de a törzslődni kezdtem s láttam, hogy a körüllevő fákról vagdosta le valaki a rengeteg ágát. Itt valamit mesterkedett a vagdosó, gondoltam, s kezdtem félreháyni az ágakat. A gondolatom nem volt helytelen, mert nemsokára valami ládikó fedele tűnt elő az ágak közül. A sarkát megmozdítottam, hogy nem üres-e, de teli volt valami-féle súlyos rakománnyal. Még a szuszogásom is elakadt hirtelen, úgy megörvendtem a hirtelen találmánynak. Csak néztem egyideig a ládikó feketedő deszkáját, s arra kértem az Istent, hogy a guttával nehogy megüttesen, ha aranyat találtam kapni. Aztán egyszerre, mint a bolond, ismét nekiláttam az ágaknak s úgy kezdtem félrepallani őket, mintha motor hajtott volna. Az egy után még négyet takartam ki, mind egyformákat. — Aztán elékerült egy másik láda is, de ez olyan nagy volt egyedül, mint a másik öt együtt. A sok láda s kiváltképpen ez a nagyobbik megkisebítették jónéhány fejjel az örömet, mert nem volt nehéz elgondolni, hogy ennyi eldugni való aranya senkinek sem lehetett. A ládák mellett egy csihán-zsákba bétakargatva valami hosszú nehéz tárgyat találtam. Kicsomolygattam nagy vigyázattal s hát két katona-puska volt.

— No Ábel, — mondtam — rendele fegyvert a menyeyi Atya!

A kicsi fészével fészesgetni kezdtem az első ládikót s ügyesen fel is bontottam. Hát bizony nem arany volt benne, hanem élelmiszer a puska számára. Pléh-

rekeszekben ötösével voltak a golyós töltények, s a másik négy ládikóban is mind az volt. Ellenben a hosszú nagy láda olyan leckét adott nekem, amit nem egyhamar tudtam felmondani. Tizenkét rekeszében tizenkét óriás vas-körtöve kuporgott, mintha meg lettek volna ültetve, mint a kotlós-tyukok. Feketék voltak s hasasok, akár az ülő purdékölykek, akik felpuffadtak a sok megevett szilvától; a nyakuk vékony s fülük hét is volt, de körben a hasukon.

Valami irtó gyártmány kellett legyen, annyit megállapítottam. De hogy mire s hogy kell használni, azt valaki más, háborus ember tudta volna csak megmondani. Az egyiket megfogtam a nyakánál fogva, de erős vigyázattal, nehogy széjvellesse magát, vagy úgy szembeköpijon, hogy a fejem nélkül maradjak. Olyan nehéz volt, hogy két kézzel kellett hozzá-lássak. Kiemeltem és letettem szépen a földre. Akkor volt, mint egy jónagy disznó-tök, s úgy ült a hasas fenekén, mintha hallgatott volna.

Elnéztem egy jódarabig az egészet, de aztán jobbnak láttam, ha most békével eltávozom s inkább azon gondolkozzom, hogy mitevő legyenek a zsákmánnyal. Csak a két puskát s a golyókból három fűrtöt vittem magammal. Még mindig tovább mentem s örökösen járt a szemem, mert nagyon megszerettem, hogy találjak valamit. Mentem s mentem az ősi fenyő erdőben, de sehol sem láttam semmit, csak a nagy, egyenes fákat, amelyek kevélyen szivaroztak az ősi napfényben. Bolha nagy szakértelemmel szimatolta mellettem a földet s ebből mingyárt láttam, hogy nagy segítségemre lesz a vadak megkerítésében is, ha a puska járását kitanulom s a bátorságom is megemberesedik. Egy félóránál is többet mentem, amíg kiértem valahogy az erdő szélére. Itt hosszú árkokat találtam, nem egészen a legszáraz, de kettőt-hármat is egymás háta megett. Ezek körül-szegtek az erdőt, s belőlük messze el lehetett látni, mert alattuk a fátalan vidék hirtelen lejtősdött. Harctéri árkok lehettek, ezt nem volt nehéz kigondolni. — Sok golyó-hüzlít találtam ezekben az árkokban s kefék rozsdás pléh-dobozokat s más eldobigált dolgokat. Az egyik helyen két keresztet is felfedeztem. Egymás mellett álltak s hompja is volt mindkettőnek. A keresztre írást is tettek a jámbor lelkek. Egy kicsit elmosta volt már az írást a viszontagságos idő, de azért kivettem, hogy az egyik alatt valami Szócs Mária nevű leány feküdt, aki a menekülésben halt meg, kilencszáztizenhatban;

a másik alatt pedig egy Mosojgós Péter nevű honvéd katona, aki ugyancsak abban az esztendőben halt meg, vitéz katona módjára. Elszájnáltam őket, ahogy így feküdtek egymás mellett, akiket a Isten esketett össze örökre, s még fohászt is rebegtem a lelkiük üdvössége céljából.

Aztán elindultam visszafelé. A két puskát s a töltényeket a nagy bükkfa udvába rejtettem s elemeztam a házhoz, amit jöttem, mert két ember már várakozott reám, hogy fát vegyenek.

— Hol vótál, hé? — kérdezte az egyik.
— Én a temetőben — feleltem.
— Hát az is van itt?
— Itt van minden, ami kell egy embernek.

A másik is megszólalt:
— Két ember is fát lopott, amíg oda-vótál.

Tudtam, hogy csak hergelni akart s így szóltam:

— Legalább lesz nekik koporsóra.
Még váltottunk egynéhány szót, aztán az emberek megrakták a szekeret, én megirtam nekik a bárca-cédulát s beszéltem tőlük a pénzt s eleresztettem, hogy menjenek Isten hírével s a fával.

Még jöttem azon a napon vagy ötven azokkal is jól ment a vásár. Ugy estefelé, amikor már nemigen jöhetett új vevő, ismét elindultam, hogy a tizenkét fekete vas-tökhöz megnézzem. A puskák is erősen furták az oldalamat, hogy kipróbáljam a járásukat, de a feketék jobban ösztökéltek. Ugy találtam őket, ahogy elhagytam volt, pedig egy szikrát sem csodálkoztam volna, ha közben eltekergett volna a tizenkét fekete purdék. Tartózkodó tisztelettel ismét nézegetni kezdtem őket, sőt az első, amelyiket kivettem volt a földre, hasrafekve vizsgáltam sokáig. Szurkálni, vagy piszkálni, vagy bármiféle módon hengerelni nem mertem azonban egy igen okosabb sem lettem, mint előző alkalommal. Végre felkeltem a földről s tanácstalanul álltam. Ekkor Bolha, aki csodálkozva nézte volt végig hasonfekve folytatott vizsgálódásomat, odament a fekete vas-tökhöz és megbűzölte, majd könyveden nekifordította a farát, az egyik lábát felemelte s három rátában fecskezendte. Kacagtam egyet és azt gondoltam, hogy ennél okosabbat ember sem tehetett volna.

(Folytatása következik.)

KERESKEDŐK KÖNYVELÉSÉT MÉRLEGEIT ÉS BÁRMELY HASONLÓ MUNKA ELVÉGEZÉIT VALLALJA
GMIGOL AUTORIZÁLT KÖNYVELO
STR. 13 SEPTEMBRIE 3

Fejtörő

Kisnyul

Serdülő koromban lucernát kaszáltam
S a lucerna közt egy kisnyulát találtam.
Akkor volt még csak fülestől-farkostul,
Mindenestül, mint az öklöm az a kisnyul.
Hogyha meg nem mozdul, talán meg sem
látom,
azt hiszem, hogy göröngy, s egy ujjal sem
bántom;
Ha megfutamodik, tán utól sem érem,
Vagy a lucernában elbúvik előlem.
De mikor kezemet rá akartam vetni,
Az a pillanatot nem tudom feledni,
Szembefordult velem az okatlan ceppség,
Mint valami velem egyenlő ellenség.
Tüsszentett rám egyet, ugrott is előre...
Mit tagadjam: biz én megijedtem tőle.
De ki is nevettem magam ám rögtön.
Tán meg akar enni, óriást a póttónl...
Megfogtam azonnal. Gondoltam: majd otthon
Nevelem az árvať, édes tejjel tartom.
Hozzá is kötöttem egy lucernaszálhoz,
Hogy el ne szökhessen s láttam a munkához.
Vissza-bízzanéztem. Ártatlan kis állat:
Nem tud elszakítani egy lucernaszálat...
Ha macskánk még aznap meg nem ette volna,
Az a történet is tovább tartott volna.

ERDÉLYI JÓZSEF

Kóbor Tóni

Kóbor Tóni elgondolkozva ült egy ligeti
padon. Kis idő múlva tompa ütésre rezzent
el s körülnézve, egy labdát látott a földön.
Nem messze tőle két gyerek labdázott s így
szólt meg, hogy egy elhibázott dobás Kóbor
Tónit érte.
Megszeppenve kérték őt, hogy ne haragud-
jon, ezután jobban vigyáznak majd.
— Nem haragszom, — szolt Kóbor Tóni s
a labdát visszaadta.
Kis idő múlva újra ütés érte. Megismétlő-
dött a bocsánatkérés és Kóbor Tóni újra csak
azt mondta:
— Nem haragszom.
A két fiu vérszemét kapott e szelidség lát-
án és összesugva, most már szándékosan cél-
ba vették őt. Mikor bocsánatot kértek, kacat-
al visszafojtva várták a „Nem haragszom”-
szót.
Kóbor Tóni zsebre tette a labdát és szeliden
mondta:
— Nem haragszom.

Huszonöt tonna arany

Az emberek fantáziáját régóta izgatják
azok az állítólagos kincsek, amelyeket tengeri
alázok pusztá szigeteken rejtettek el. Egész
nap elbeszélést, regényt, mozidarabot irtak
erről a témáról, de komolyan senki sem
hitte el mesékben, míg a múlt év novemberé-
ben Warwick Kathy, a sydneyi egyetem ta-
lára, hitelt érdemlő okiratokat nem fedezett
fel, amelyek kétségtelenül teszik, hogy a
Csendes óceán egyik lakatlan szigetén hatalmas
kincs van elrejtve. Már expedíció is van
arra a kincs felkutatására. Az okiratok fel-
levezésének története maga is érdekes, a ta-
lár így mondja azt el:
— Tavaly egy esztendei szabadságra men-
tem, hogy a Karolina szigetcsoport flóráját
munkáim nyozzam. Ponapi szigeten igen jó ba-
rátságba kerültem a bennszülöttek királyával,
aki megtisztelt azzal, hogy meghívott a törzs
nagyobb vallásos ünnepélyére, amelyen fe-
rő ember még sohasem vehetett részt. A szo-
ros tancok és hókusz-pókuszok közben egy-
rezt felfigyeltem. Mint a zsidók a frigylá-
tánál, a vadak ünnepélyes ceremóniákkal egy-
gő faládát hordtak a közepén gyújtott nagy
tű körül. A láda egyik oldalán megláttam
egy odafestett nemesi címet s alatta ezt a
szöveget: Alphonse de Urville. Rögtön eszembe ju-
tött, hogy így hívták a 18-ik század egyik
fő francia felfedezőjét, aki állítólag a ka-
liforniai áldozata lett s akiről egy szigetet is
neveztek el.
— Másnap felkerestem a törzs kuruzslóját,
akinek őrizetére volt bízva a láda. Az ango-
l witch-doctornak hívják ezeket a kuruzs-
okat, akik a bennszülötteknél részben a pa-
lak, részben az orvosok hivatását töltik be.
Egy ravasz fickó volt ez a kuruzsló. Előbb
szólamutatóan szabadkozott, de azután két
szóval dőnyőre kőlt a kötelem állott. Am kikötöt-
tem, hogy semmit sem szabad elvennem abból,
ami a ládában van.
— Nem volt nehéz kinyitni a ládát, primi-
tiív rozsdás zára könnyű szerrel engedett. Az
első pillanattól remegő kezekkel emeltem fel a fő-
zést s raktam ki tartalmát: tengerész mű-
szereket, régi egyenruha darabokat és fehér-

neműt. A fenékén egy füzet feküdt, amely
1776-ban íródott, elég nehezen volt kibetűzhe-
tő, mert a lapok a tengervíztől voltak kimar-
va s valamely tüzesetnél is megsérültek. A kö-
vetkezőket olvastam ki belőle:

Alphonse de Urville kapitány 1774-ben in-
dult második felfedező útjára, a Csendes
óceán déli szigeteire. XVI. Lajos támogatásá-
val nagy, három árbócos vitorlást szerelt fel,
40 főnyi legénységgel. Tisztában lévén azzal,
hogy a maláji fejedelmek, akik örökös harc-
ban állnak egymással, nagyra értékelik az
európai fegyvereket, felfedező útját hasznot-
hajtó kereskedéssel kapcsolta össze s hajóját
megrakta fegyverekkel, puskaikkal, hogy a
bennszülöttekkel cserekereskedést üzzön.

La France, — ez volt a hajó neve, — 1774.
március 2-án indult Marseilleből s tíz hónapi
út után kikötött Bonreco szigetén. A sziget
szultánja megvásárolta az egész rakományt,
még pedig igen jó áron: több mint huszonöt
tonna aranyat kapott érte Urville.

A hajó ezután folytatta útját. A rengeteg
kincs azonban felébresztette a legénység kap-
zsiságát. Összeesküdtek s hogy az aranyat
megkaparintassák, legyilkolták a tisztikart,
a kapitány kivételével, akire szükségük volt
a hajó vezetéséhez. Megigérték neki, hogy
bántatlanul szabadon bocsátják, ha Dél-Ame-
rikában partra teszi őket.

Mivel de Urville tisztában volt ennek az
igéretnak az értékével, merész lépésre szánta
el magát. Egy sötét, viharos éjszakán zátonyra
vezette a hajót.

A hajótöröttek másnap elismerték de Urvil-
let parancsnokuknak. Amikor a vihar elült,
szárazra hozták a hajóról mindent, amit csak
tudtak. Oly kitűnően mentek a mentési mun-
kálathoz, hogy még az aranyrakományt is si-
került a partra szállítani.

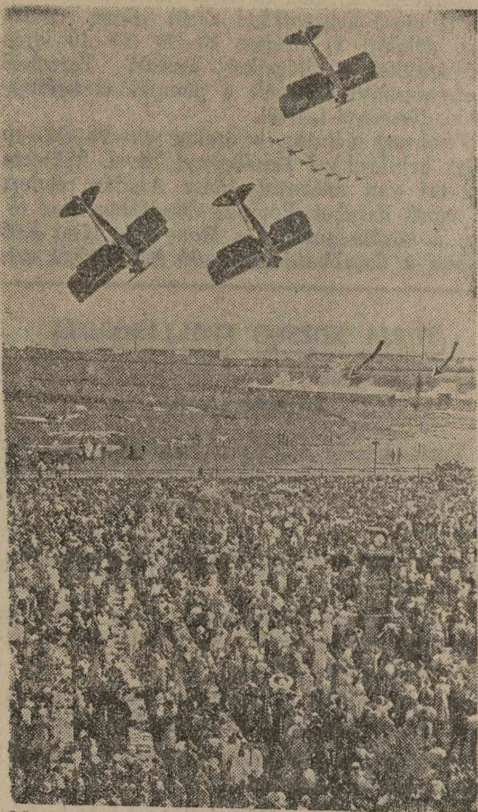
Másfél év telt el, anélkül, hogy hajó mutat-
kozott volna a láthatáron, mely idő alatt he-
tet megölt közülük a tropikus láz. A kapi-
tány belátta, hogy ha segítség nélkül tovább

is a szigeten maradnak, előbb-utóbb mind-
nyájuknak ez lesz a sorsa, azért is elhatáro-
ta, hogy tutajt építenek, amelyen elhagyják
a szigetet. A tutaj el is készült, de két nappal
az indulásra kitűzött idő előtt ő maga is meg-
halt. Naplója ezekkel a szavakkal végződik:
„Csak ne rázna ugy a hideg! Isten irgalmaz-
zon bünnös lelkemnek!”

Ugy látszik, nem érte meg azt a napot, de
négy matróz utnak indult, sőt meg is érke-
tek emberek közé, Ponapi szigetére. A ku-
ruzló ugyanis elmondta, hogy régi szájha-
gyományok szerint négy isten hozta tutajon
szigetükre a ládát.

Az expedíciónak, amely a kincs felkutatá-
sára indult, nem lesz könnyű dolga.

Repülő-ügyesség

Most már olyan tökéletességre fejlődött a
repülő ügyessége, hogy egyszerre hárman is
tudnak teljesen egyformán bukfencezni a le-
vegőben.

Borus ég alatt...

A szürke, ólmos ég alatt emberek vonszol-
ták sorsukat. Eltompuult aggyal, tapogatózva
bukdácsoltak. Örök fáradtság, vesződség,
munka, veszekedések, kin közötti céltelenség
élet terhét. Mert csak azt ismerték. Néha
ugyan, amig fiatalok voltak, a napnak egy-
egy eltévedt vékony sugara átosont az élet
árnyékos oldalára, ahol ők jártak és egy-egy
pillanatra elborította őket az öröm vakító fé-
nye. Hiszen a fiatalság olyan igénytelen: egy
kis madár ugrándozása, egy bimbó kinyílása
már mosolyt csal ajkaira. Olykor a lelkek
sötéttségén keresztül suhant az érzések szel-
lője, de az is gyenge volt, nagy orkán, vihar-
zó szenvedély nem lett belőle.

Nagy Mihályné vizért ment. Erős karjain
megfeszült a sötétkék karton ruha, ahogy
huzta a vizet. Még alig reggeledett. Fáradtan
egyesítette ki derekát és ásitózza nyújtózott.
Amióta emlékezett, minden napja így kezdő-
dött. Tegnap is így nézett szembe a vöröslő
éggel és holnap ugyanígy fog nézni. És az-
tán sietni vissza, mert minden az ő dolgos
két kezére vár. Az állatokat ellátni, takarita-
ni, reggelit készíteni, hogy mire az ura fel-
kel, lehetőleg minden ragyogjon és a helyén
álljon. Hátha akkor nem lesz veszekedés. Et-
től rettegett örökké a szegény asszony. Mint
egy fénylő álomra, úgy gondolt küzdelmes,
gondokkal teli gyermekkorára, mert szülei
ritka emberek voltak, egy hangos szót nem
hallott otthon. Ő, hogy borzong a lelke, ami-
kor az ura veszekedő szitkozódását hallja.
Hogy rettegt tőle, hogy menekülne előle a fiá-
val. Könnyes lett a szeme. Az ő büszkesége,
szomorú életének egyetlen célja, értelme!
Már Andris sem az övé, már goromba, már
követelő. Nyiladozó gyermeklelke mind erő-
sebben fordul el anyjától és mind nyersebb,
durvább, kiméletlenebb lesz.

Sóhajta fogta meg a két vedret. Az éjsza-
ka vihar volt, a fák csapzottan álltak, leve-
leken dus esőcseppek szikráztak. Az asz-
szony meztelen lába cuppogva nyomódott a
vizes sárba.

Tűzet rakott és lábujjhegyen Andris ágyá-
hoz ment. Rémműlten torpant vissza: az ágy
üres volt. Egy pillanattig dermedten állt, de
aztán elfutotta a düh.

— Ki tudja, hol csavarog a kölyök. — Mér-
gesen csapkodott az edényekkel. — Majd ha-
za jön, ha megehezik, de csak jöjjen!

Kiment az udvarra és ott tett-vett. Nyugod-
tan nézett a borús égre, de belül csak úgy
forrt benne a düh. Fogta a sajtárt, hogy fej-
ni menjen. Egyszer csak gyengén megesikor-
dult az uccaját. Hamár letette a sajtárt és
megfordult. Eltalálta, Andris jött be. Mezte-
len lába térdig volt fröcskölve sárral, mint-

ha szaladt volna, haján is esőcseppek csil-
logtak. Két kezét hátradugta és óvatosan lo-
pózott a tornác felé, de anyja eléje állt.

— Hol voltál? Ki engedett el?!

A fiu egy pillanatra ijedten hőkent meg,
aztán egy nagy csokor mezei virágot vett elő
a háta mögül, a csodálkozó asszony felé nyuj-
totta és szaporán pergett a nyelve:

— Tegnap olvastam egy könyvben, hogy
egy kisfiu rózsacsokrot adott az édesanyjának
a születésnapjára. Az asztalra tette és az
édesanyja úgy örült neki. Én is ezt akartam.
Ma van a születésnapja édesanyámnak és
azt hittem, örülni fog neki, ha nem is rózsza,
csak mezei virág. És egész sáros lettem, mert
vihar volt, de úgy örültem! És most kikapok
és édesanyám haragszik, pedig most igazán
nem tettem semmi rosszat!

És kitört belőle a zokogás.

Nagy Mihályné egyik kezével a síró An-
drist, másikkal a csokrot ölelte magához és
könnyes szeme imádkozva, hálásan nézett az
ég felé.

A szürke felhők egy darabja meghasadt és
a résen keresztül a felkelő nap leküldte egy
ragyogó sávját az asszony fejére. A fénysu-
gár biztatón, melegen tündöklött.

Markovits Edit

Fejtörő

BETÜREJTVÉNY
Elephant Béla, Brassó.

Menyasszony Ny

Zeus 3

Lanczet Zoltán és Edith, Bukarest.

REJTETT NEVEK.

Furcsa Barabás.
Brül Lőrinc.
Hozom Borbála.
Alig Lóránt.
Biba Jani.
Kósz Egmont.
Magyar Adrienne.
Horzsol Nandin.
Felpéc Ella.
Ezen Tamás.

Ezekben a nevekben az illetőknek lakóhe-
lye is benne van. Találjátok ki, melyek azok!

FELELJ, HA TUDSZ!

Ladó Lajos, Kolozsvár.

Melyik a világ leghosszabb folyója?
Melyik folyó hosszabb, a Duna, vagy a
Volga?

Mikor született Berzsenyi Dániel és ki volt?

PÓTLÓREJTVÉNY

Ifj. Égető Albert, Brassó.

— árda
— rsó
— árd
— ra
— sten
— ár
— ur
— ándor
— kos
— ád

A szavakat helyesen pótolva egy régi ma-
gyar hős nevét kapjuk.

TALÁLÓS KÉRDÉSEK.

Melyik ló vágószerszám?
Melyik ló simítja ki a ruhát?
Melyik ló az, amelyiken a szobában já-
runk?
Melyik ló nagy fekete madár?
Melyik ló fog halat?
Melyik ló-ban laknak lovak?
Melyik ló marad a buzaöldön aratás után?
Melyik ló-ba jegyezzük fel életünk esemé-
nyeit?
Melyik ló szabolicsmegyei város?

A június hó 4-iki mellékletünk „Fejtörő”-
jének helyes megfejtése:

1. Néojegyrejtő: Kárpitos, író, orvos.
2. Betűrejtő: Étető. Feltételes. Kerekpá-
ros, Lemez. Büneset.
3. Találós kérdések: Szobor, tábor, kóbor,
bibor, Zombor, Tibor, Gábor.
4. Talány: Pipacs.

Nagyraeszt helyes megfejtést küldtek be:
Elephant Béla, Kuligovszky Béla, Lanczet
Zoltán és Edith, Rosenfeld Bella, Brach Ilon-
ka, Billitz Gyula és Géza, Ladó Lajos és Mak-
nics Mária, Weinstein Lea, Rosenberg Tibor,
Demeter Dezső, Kláits Mancika, Demeter
Iréne, Szép Annus és Balás Béla, Fazakas
István, Ince Gyula és Vilma, Égető Albert,
Csabai Irén, Lapedus Ilonka, Egri Ferenc és
Sándor, Henter Béla és Annus, Hankó Ilke,
Marzós Bandi, Nagy Magdus és Roesler Jenő.

A nyereménykönyveket sorshuzás útján
Demeter Dezső, Fazakas István és Lapedus
Ilonka nyerték. Írják meg pontos címüket
életkorukat és azt, hogy körülbelül milyen
könyvet szeretnének.

OLIO SASSO

Ha csak egyszer használ
„OLIO SASSO”-t,
soha más olajat nem fog vásárolni!

Kiss Manyi

Alig lehet a vendéglői asztalhoz becsalni Kiss Manyit, nyolcra dolga van, aztán kilenckor kell megint elmennie. Tudja, hogy hol van a Hosszu-utca? Ne-hogy eltévedjen. Kis kék ruhája, kokett kalapja és szőke fürtjei mind nevetnek. Idevaló Zagonba, amerre egy halvány csillag mutat. Kiss Manyinak errefelé van az egész rokonsága, csekély három apja és ugyanannyi anyja. Édesen cserélgeti és rakja őket, mint a kártyát, alig tudunk rajta eligazodni. Van egy igazi anyja és egy igazi apja, akik elváltak egymástól. Ez mindenesetre egy pár szülő. Aztán külön mindegyik megint megházasodott, az anyja férjhez ment, lett megint egy pár és az apja is megőszült, lett megint egy pár. Ez összesen három pár szülő. Illetve csak kettő, mert hiszen az igazi apa és az igazi anyja már nem egy pár, mindegyikük csak egy másikkal egy pár. No és amikor ez a válás történt, akkor Kiss Manyit kiadták nevelőszülőkhöz. Hát ez a harmadik pár. Három férfiről beszél Kiss Manyi állandóan, mint három apuról és három asszonyról mint három anyuról.

Ha Fekete Mihály nem találkozik össze véletlenül az első reggel itt Brassóban Kiss Manyival az utcán, akkor egyáltalában nem látjuk a színpadon, mert ő nincs a társulatnál. Ő a Szegedi Színházban volt ebben a szezonban, azelőtt meg Miskolcon. Most pedig egyáltalán nincs sehol, mert menyasszony és nem tudom hirtelen, melyik szüleié a nyaral Zagonban. A vőlegénye Uferini Frédi, a híres bűvész-család trónörököse. Kiss Manyi Uferininé lesz és Bécsben fog lakni. Most az Uferini dinasztia egyelőre Hamburgban székel. Ott van villájuk és birtokuk. Legközelebb valami érdekes számmal fognak jönni, Kiss Manyi maga se tudja, hogy mivel, mert a vőlegénye nem árulta el neki, mivel félt, hogy el-kotyogja. Valami egészen új, ami már nem bűvészet és még nem művészet, hanem valahol a középen van és abban Kiss Manyi is fog játszani. Aztán mennek vele szerte a világra, még idegen kontinensekre is. Kiderül, hogy az a halvány csillag nem is olyan halvány és nem is Zagon felé mutat a jelen esetben, hanem esetleg Honolulu és Madagaszkár felé és nagyon is fényes.

Nem tagadható, hogy azért Kiss Manyi fel akart lépni Brassóban, gondolt rá, amikor aztán bejött a vendéglői asztalhoz és ott ült Fekete mellett, akarom mondani sör mellett, csak Fekete Mihály oldalán. De az se tagadható, hogy Fekete ugyanannyit gondolt rá, amikor ugyanakkor Kiss Manyi mellett ült, hogy jó volna ezt a Kiss Manyit fellejtetni, mondja Manyika — azt mondja — fel tud maga kelní reggel kilenckor? Ekörül volt csak tulajdonképpen a baj, mert Manyika váltig ragaszkodott, hogy féltiz legyen. Aztán este meg beszélt Fekete telefonon Janovics-csal és aztán ugylátszik, hogy Manyika reggel mégis ott volt kilencre a próbánál, mert este aztán játszott Székelyhíddal.

De tulajdonképpen csak azért, hogy anyu lássa. Nem tudom melyik anyu, de valószínűleg a zágoni, mert azt mondta, hogy az hároméve nem látta és most bejőne Zagonból. Különben lehet, hogy mindhárom anyu Zagonban lakik, aem tudom, már nem merem kérdezni, mert féltém, hogy még jobban belezavarodom. Egy ilyen kis színésznőnél minden készen van. A ruhái, mindaz a sok kínai és európai, is ott volt Zagonban, csak be kellett hozni, a szerepeket pedig a Mosoly országából, a Pillangóból már mind játszotta, nagyon sokszor.

Tényleg pont kilenckor felállt, kifizette a sörét és elment. Menyasszonynak nem lehet soká kintmaradni, eltekintve attól, hogy egy Uferinivel veszélyes ki-kezdeni, mert az eltűnteti az embert, ha közbeszemtelenkedik. Jó fiuk voltunk csak néztünk Manyika után, ahogy kéken és szőkén ellibeggett, hogy lefeküdjék és reggel kilencre, akarom mondani féltizre helyén legyen.

(b—y.)

A színházi iroda hírei

Pénteken este rendkívül olcsó mozi-hely-árral játssza a magyar színtársulat az Alvinczi huszárok operettét, Neményi Lilivel, Kis Manyival, Ihász Aladár, Tompa Bélával, Putnikkal, Selmecivel, Leőveyvel. Ezt a szenzációs operettet meg kell néznie minden-kinek, aki olcsó helyárral remek előadást, kitűnő színészeket akar látni. A legdrágább hely 40 lej.

Felnőtteknek, pompás előadást, kitűnő szín-darabot, ragyogó színészeket, kedves zenéjű operettet kap, aki szombat éjszaka 10 órakor a Lámpaláz operettét végignézi. A színház igazgatósága hangsúlyozza, hogy a szombat éjszakai előadás nem fiatal lányoknak való és így kiskoruk számára a színház nem ad ki jegyet. Erre az előadásra a helyárak: 65—45—25—20—10 lej.

Vasárnap 3 előadást tart a magyar szin-társulat. A délelőtti és délutáni előadás rend-kívül olcsó helyárral kerül színre Vasár-nap délelőtti 11 órakor 40—30—20—10 lejes helyárral a világsikert aratott Torockói menyasszonyt játsszák a pompás címszerep-lével, Neményi Lilivel.

Vasárnap délután 6 órakor 40—30—20—10 lejes helyárral Karácsonyi Ilivel, Viktória operett van műsorban. Ihász Aladár rendező a remek darabot. Pompás előadásban lesz része a közönségnek. Kis Manyit is látni kell ebben a darabban. Elragadó kedvességű szí-

nész, máris kedvence Brassó közönségének. Ihász Aladár, Tompa Béla, Putnik, Selmeci, Leővey játsszák a főszerepeket.

Vasárnap este féltizkor megismétlik a ra-gyogó operettét, a Pillangót. A remek darab olyan sikert aratott, hogy urná az egész szeszont, ha az egymásra torlódo események miatt lehetne többször is előadni. A jövő hét eseményei közül kimagaslik a:

Fehér ló (Weisse Rössl) operett, amely Ti-rolban játszódik és egyik főszereplője a darab-nak Ferenc József császár. Ezt a különös kedvességű darabot már előre ajánlja a szin-ház a közönség kegyeibe.

HETI MŰSOR:

Csütörtökön: román előadás.

Pénteken, este féltizkor: Alvinczi huszárok, rendkívül olcsó mozi-helyárral.

Szombaton este féltizkor: Csak felnőttek-nek! Lámpaláz, operette 3 felvonásban, Ne-ményi Lili, Kiss Manyi, Ihász Aladár, Tompa Béla, Selmeci Mihály fellépésével.

Műszaki könyvekben,

nyelvtanokban, szótárakban állandó nagy-raktár a Brassói Lapok Könyvosztálya-ban. Kérje díjtalan árajegyzékeinket.

TURIA KÖZSÉG ELŐJÁRÓSA

812—1932. szám.

HIRDETMEY

Turia község előjáróságánál 1932. évi ju-lius hó 23-án nyilvános árlejtésen kiadatik az ujonnan építendő község-ház kőműves és ácsmunkálata.

Az árlejtésen csak írásbeli zárt-ajánlattal lehet részt venni.

A vállalkozó készpénzben vagy áallamilag garantált értékpapirban az ajánlat 5 százalé-kát köteles csatolni.

A költségvetés és a tervezet az előjáróság-nál a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Az árlejtésnél a számviteli törvény 88—110. szakaszai az irányadók.

A munkálatok 1932. október hó 31-ig vég-zendők el.

Az előjáróság.

Férfiszabó-segédék

3 ügyes nagydarab munkást keres, Croitoria H. I. Teitel-baum, Jasi, Ștefan Cel Mare 21.

Minden cukorbetegnek el kell olvasnia!

MOST JELENT MEG!

A CUKORBETEG KOSZTJA

Cukorbetegnek részére írta: Dr. Horvay Lajos, a ligetszanatórium v. főorvosa.

II-ik bővített kiadás ára 78 lej

Tartalomjegyzékből: Hogyan alakul ki a cukorbeteg kosztja? — A cukor- és szén-hydrátmentes alapkoszt. — Miként hasz-náljuk fel a megengedett szénhydrát-tar-talmu élelmiszereket? — A zsirszegény és fogyókoszt. — Egy főzeleknep. — Zab-lisztnap és más szénhydrátus napok. — Az insulinnal kezelt cukorbeteg koszt-járól. — A cukorbeteg gyermek kosztja. — Néhány őszinte tanács cukorbeteg re-szére. Idényéltapok. — Konyhareceptek. Kapható a Brassói Lapok könyvosztálya-ban, Brassó.

Brasov—Brassó, Kapu-utca 56—58. Telefon-interurban: (szerk. és kiadóhivatal): 1—77 és 82. București—Bukarest I, Boulevardul Schitu Măgureanu 21. — Telefonszám 363—64.

B. L. Kocsis Béla

Felelősszerkesztő:

A BRASSOI LAPOK nyomdavidálatának kiadása és rotációs nyomása, Brassóban.

Fiókiadóhivatalok: Déva, Str. Ion Creanga 2. Telefon 17. (Balogh Géza, igazgató). — Maros-vásárhely, Piața Regele Ferdinand (Főter) 53. Benjámín Árpád és Bernáth Ernő.

Főmegbízott a Regát részére: Dán Mózes, Bukarest, Str. Mihai Cogălniceanu 30.

MEGBÍZOTTAK. Bukarest: Dán Dániel, Gerő Sándor és Kohn Jenő. — Ploesti: Grün Simon. — Dées: Oszlár Kálmán (Kovács Samu-u. 8.). — Kolozsvár: Neumann Ignác (Str. Du-bailor 7. volt Timár-utca). — Nagyzeben: Szigetváry László (Strada Turului 13.). — Nagyvárad: Szabó László (Strada Constantei 2). — Szatmár: Váradi József (Str. Flores-cu 24.). — Udvarhelymegye és Székelyudvarhely: Varró Elek (Orbán Balázs-utca 31.). — Szilágyosmilyó: Helerin Ernő. — Temesvár, IV. Bem-utca 31.). — Torda: Dénes József (Str. Regele Ferdinand 25.).

Néményi Gábor (Temesvár, IV. Bem-utca 31.). — Torda: Dénes József (Str. Regele Ferdinand 25.).

Központi szervezők pénzfelvételei jogosultsággal: Bartha Géza, Dán Mózes.

HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hír-detiroda. Részletes tarifákkal készséggel szolgálunk

Fekete Mihály üzenete

A. P. Lippa. A két évvel ezelőtt megjelent lappeldányokat nem tudjuk rendelkezésére bocsátani, mert azokat a kiadóhivatal nem őrzi meg. Arra pedig nem vállalkozhatunk, hogy az összes erdélyi lapok megfelelő pé-dányait megszerezzük, hiszen egész expedi-ciót kellene szervezni, hogy kívánságának eleget tehesünk.

T. S. Turia. A községi előjáróság minden körülmények között perelhető, miután köte-lezettségének nem tett eleget. Az önk igényé-nek megszűnését nem jelenti az a körülmény, hogy a községi költségvetésből az előjáróság törölte a hátralékok törlesztésére szánt tételt. A pert meg is fogják nyerni, de ügyvéd nél-kül nem igen fognak boldogulni.

Kétségbeesett. Kétségbeesésre egyelőre sem-mi oka sincsen. Legalább is a hajszálak ko-rai öszülését illetőleg. Néha megtörténik, hogy egészen fiatal korban öszülni kezdenek a hajszálak s ellenük nem is igen lehet véde-kezni. A hajhullás megszüntetésére így látat-lanban nem tudunk tanácsot adni. Tudnunk kellene azt, hogy pattanásai milyen termés-zetűek. Legjobban teszi, ha orvossal vizsgáltat-ja meg arc- és fejbőrét, mert a kétségbeesítő hajhullást komoly és gyógykezelésre szoruló betegség is okozhatja.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6. vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7.50. Hétve 15 lej. Legkisebb hir-de-tés 10 szó. Négyeszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej. 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

Sürgösen eladó ház, kerttel. Raktárház-uccában. Cim 18288 szám alatt a brassói kiadóban.

Üzletberendezést, előszoba berendezést keresek megvétel-re. Ajánlatokat „Ármegjelölés” jellegre a Brassói kiadóba ké-rek. 18314

Meg van az 50 százalékos utazási kedvezménye Brassó-nak. Nagy érdeklődés NYARI és ÁLLANDÓ LAKÁSOK, va-lamint BUTOROZOTT SZO-BAK iránt. Siessen kiadó laká-sát bejelenteni: „Comag” ügy-nökség, Brassó, Főter 8. I. em (Zeidner ház). 18319

Villanyszerelés,

csillárok, asztali lámpák legolcsóbban

STERN A. okl. mérnöknel Brassó, Weisz Mihály-u. 22.

Allást keres

Elsőrangban főző, kitűnő szakácsné elmenne minden-nek is 12 éves leányával, sze-rény fizetési igényekkel. Cim a kiadóban. 18300

CUKRASZSEGÉD azonnali állást keres. Szabó Dénes, Brassó, Szélespatak 1. 18312

Allást nyer

Keresek leányt kézimunka előnyomáshoz. Hass, Bukarest, Str. Triumfului 4. emelet.

Vegyes

GYAPJUFONÁST vállal ju-tányosan jól berendezett fonó-da Veszek birkagypajut is. J. Dworak, Brassó, Hosszu-utca 225. 18294

Foghuzás érzéstelenítéssel 60 lej. fogtömés platinamalga-mmal 100. Aranykorona 22 karát 400—450. Bucarest, Str. Sil-vestru 30. 18225

„FEHÉRBARANY” vendéglő mellékhelyiségekkel együtt ki-adó. Bővebbet Hosszu-utca 4. szám. I. EMELET. 9—12-ig. 18313

Dr. Dávid György

Román nyelvtan

és

Gyakorló könyv

legalkalmasabb a román nyelvnek ma-gánuton.

tanító nélkül

való elsajátítására.

A 200 oldalas könyv ára portómentesen

fűzve 80 lej, kötve

100 lej.

Megrendelhető a

BRASSÓI LAPOK

KÖNYVOSZTÁLYÁBAN

Megjelent

Dr. Debreczy Béla

ügyvéd

és Fülöp Kálmán

ítélőtáblai bíró

„Az agráraradósságok szanálásáról szóló törvény rendszeres magyarázata

küönös tekintettel az erdélyi jogrendszerre“

cimű munkája, amely közli

a végrehajtási utasítás

teljes szövegét és magyar fordítását is s amely az utasítás rendelkezéseinek feldolgozásával ad a törvény által érintett egész joganyagra kiterjedő kimerítő magyarázatot.

Az új anyag folytán 260 oldal terjedelművé vált munka ára — a korábban közölt árak mérsékelt emelésével — fűzve: Lei 140. —, vászonborítékban: Lei 165. —

Utánvét mellett az ár 20. — lejjel magasabb.

Megrendelhető:

Dr. Debreczy Béla ügyvéd Brassó, Strada Regina Maria 58

és a

Brassói Lapok Könyvosztálya

Brassó, Strada Regele Carol 58 cimen.